Açıklama

Sosyalist, en eski Sosyalistlerin emek ürünü olan bilim ve teori ile günümüzdeki İşçi Sınıfı militanlarının gazetesidir; ikisini senteşleştirmek hedefini güder. Onun için:

1 — Bütün militanların yazma ve haber toplama konularında daha çalışkan olmalarını istiyoruz.

2 — Bir Kritik — Otokritik köşesi açılmıştır. Burada, her arkadaş gazetenin eleştirisini yapabilir. İşçi Sınıfı Sosyalizmi ile ilgili konuları gerek bizimle, gerek başka arkadaşlarla tartışabilir. Kafasına takılan soruların cevabını istiyebilir. İstek ve önerilerini koyabilir.

Sosyalist Gazetesi'nin ilk sayısı 20 Ocak 1967 gü-

(Devamı 5. sayfada)

Daima en önde dövüştü..

« Devrimci gençlikten de

GÜNAH TEKESİ ARANIYOR

zorlanmakla bulunabilir de !..»

Son bir ay içinde Ankara'nın göbeğinde, iki banka soyuldu. İlk soygunda, «ısmarlama kurbanlar», burjuva basınında boy boy resimlerle, halkın gözünden düşürülmeye çalışıldı. Tutmadı... Türkiye halkının gözünde, devrimci öğrencilerin lideri olarak somutlaşan Deniz Gezmiş ve arkadaşlarını mutlaka mahkûm etmek gerekti. Finans-Kapital bunalımın önüne ancak böyle geçebileceğini umuyordu.

İkinci soygun plânlandı. İlkinde olduğu gibi «ısmarlama kurbanların» resimleri, banka memurlarına gösterildi. İfadeler yine aynı; «bunlara benziyor.» Oyunun bütün sahnesi aynı olacak değil ya. Bu kere de, «başlarına sarı peruka takmışlardı. Yerli - yabancı Finans - Kapital tefeci bezirgân geleneğini sürdürüp uydurma oyunlarla bunalımın önüne geçemez.

İşçilerin 5 kuruş zam isteklerini kurşunla karşılayanların, sendika özgürlüğü için direnen işçileri, tanklarla durduranların, işçilerin kanunî grevlerini kanunsuz olarak kıranların, köylülerin demokratik isteklerini jandarma dipçiği ile kar-

(Devamı 5. Sayfada)

Sosyalist

DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Haftalık Siyasi Gazete ● Sahibi: Hikmet Kıvılcımlı ● Yıl: 1 — Sayı : 9-16 ● 16 Şubat 1971 Salı ● Fiyatı: 100 Kuruş

BAŞYAZI

Proletarya partisi nedir ?

Hikmet Kıvılcımlı

Türkiye'de bir Proletarya Partisi için ardarda duyurular ve çağırılar yapılıyor. Birçok arkadaşlar Proletarya Partisi'nin ne olduğunu veya ne olabileceğini kendi kendilerine ve herkese, bu ara bize de soruyorlar.

1 — PROLETARYA PARTİSİ PROBLEMİ

Bu ve benzeri sorulara sık sık karşılıklar verildi, açıklamalar yapıldı. Yapılıyor, yapılacak. Burada, bir yol daha kısa bir prensip aydınlatması yapmıya çalışalım.

Proletarya Partisi nedir? Dünyada ve bizde bir veya birçok adıyla sanıyla İşçi Partileri oldu, oluyor, olacak. Bunlar Proletarya Partisi midirler? Değil midirler? Proletarya Partisi iseler, nasıldırlar? Değilseler, neden değildirler? Bu soruların kısaca karşılıkları bulunmalı, verilmelidir.

Ayrıntılar içinde boğulmamak için alfabetik gerçeklikleri anarak yürüyelim.

2 — PROLETARYA SÖZCÜĞÜNÜN 3 ANLAMI

Proletarya Partisi deyimi içinde 2 sözcük var.

Önce Proletarya nedir? Tam karşılığı Modern İşçi Sınıfı demektir. Parti sözcüğünü sonraya bırakalım. Demek Proletarya sözcüğü içinde 3 ayrı anlam oturur:

1) İşçi,
2) Modern,
3) Sınıf..

Bu 3 anlamı duruca kavramazsak, Proletarya'nın ne olduğu gölgede kalır.

3 — İŞÇİ NE DEĞİLDİR?

İŞÇİ nedir? İşçi sadece başkası hesabına çalışıp sömürülen insan değildir. Böyle insanlar, Uygarlık denilen Sınıflı Toplum doğdu doğalı vardır. Hatta, Tarih öncesinin Sınıfsız Toplumu Orta Barbarlık denilen Sürü ekonomili Çobanlık çağında bile: Köle adlı, babahan yanına yanaşmış çalışan insan tipleri belirmiştir.

Ne Tarihöncesinin aile çocuğu yerine geçen insancıl kölesi, ne Uygarlığın hayvandan better şartlar altına soktuğu, bir aygıt, cansız âlet gibi kullandığı isteyince, kırdığı, öldürdüğü insanlıktan çıkarılmış kölesi: İşçi değildir. Kölenin bütünü (bedeni ve ruhu) hep birden pazarda alınır, satılır, ve ebediyyen sahibinin malı olur.

Ortaçağın Lonca ustaları yanında çalıştırılıp sömürülen Kalfalar ve Çıraklar, Köle gibi parayla alınıp satılmasalar bile ömürleri boyu ustalarının ve loncalarının tüm yaşantılarıyla yetkisi ve kontrolu altında bulunurlar. İşçi, ne «Usta»sına veya «Patron»una, ne herhangi bir Lonca'ya öyle, bir bitkinin köküne bağlı kaldığı gibi yapışık ve kişiliksiz değildir.

Antika Tefeci - Bezirgân toplumda (gerek «İlkçağ», gerek «Ortaçağ» adı verilen ortamlarda) çalışanlar, sömürülenler, kimi «Amele» (İşçi) adını taşısalar bile, «Ulüfeli» (Ücretli, Gündelikçi) olsalar bile, bugünkü «Proletarya» deyimi içine girecek «İşçi» sayılamazlar.

4 — İŞÇİ NEDİR?

MODERN nedir? İşletilip sömürülen insanı İşçi yapan şey: «Modern» oluşudur. Modern ne demektir? Kısacası: Kapitalist demektir. Modern İşçi: Kapitalistin işletip artıdeğer sömürdüğü çalışandır. Modern İşçi: ne onu işletenin malı olan İlkçağın Köle'sidir, ne işleten kişi veya lonca gibi örgütlerin bitkicil Ortaçağ uydusu olan Kul'dur.

Modern İşçi: Hür (özgür) dür. Hem İş Aygıtlarından «hür» dür, yâni kopmuş, yoksundur, çalışacak aracı yoktur; hem Kapitalistten (veya Lonca'lardan) «hür» dür, yâni kimsenin ve hiç bir şeyin Kölesi değildir, Kulu da «Kapıkulu» da değildir. Pazarda ne bedenini, ne ruhunu hiç bi vakit satmaz. Yalnız, belli bir süre için, belirli bir ücret (gündelik) karşılığı olarak işgücünü satar.

Bu bakımdan Proletarya Partisi: ne İlkçağ Köle'lerinin, ne Ortaçağ Kul'larının, ne «kullukta kusur etmiyen»: «Usta» ların, «Kalfa»ların, «Çırak»ların Partisi olamaz. O çeşit Antika Kul-Köle'liklerin türlü izlerini, ruhlarında, hatta kimi bedenlerinde taşıyan: Esnaf, Köylü, Aydın ve benzeri sırf Küçükburjuva'ların Partisi de hiç olamaz.

Türkiye gibi geri ülkelerde bu karakteristik üzerinde ne denli çok durulsa azdır. Ve pratik Parti çalışmalarına girilince, yukarıda saydığımız ve sayamadığımız daha nice «Antikalıklar» ile karşılaşılacağı ayrıntılarıyla görülecektir. O zaman bu söylediklerimizin somut anlamları büsbütün ama gittikçe anlaşılacaktır. Örgüt içinde: (Deneme, Bilgi, Bilinç, Karakter, vb.) hiyerarşisinin önemi burada gizlidir.

5 — İŞÇİ SINIFI NEDİR?

SINIF nedir? Üretimde çıkarları ve durumları bir olan insan kümelerine sınıf denir. Modern işçiler de modern bir sınıftırlar. Ancak bir siyasî partiyi sırf «İşçiler» kurdu, yahut yönetti diye o Parti hemen Proletarya Partisi olamaz.

Her sınıf içinde olduğu gibi, İşçi Sınıfı içinde de bir çok zümreler ve katlar yaratılmıştır. Hele Kapitalizmin en büyük dayanağı, Modern İşçi sınıfı içinde, birbiriyle çelişen bin bir ayırt yaratmaktır. En altta Arapçadan «Ameliye» yahut Rumca «Irgat» denilen Toprak işçileri, sonra köyden yeni gelmiş Frenkçe «manövr» denilen kaba ellişçileri, «kara ameleler, daha yetişkin işçiler, orta

(● Devamı 5. sayfada

İktidar millete ihanet ediyor

Altı ayda fiatlara yüzde 40 zam oldu. Pahalılık işçi sınıfımız ve köylülük olmak üzere halkı canından bezdirdi. Fabrikalarda grevler yaygınlaşıyor. Köylüler ya İŞ ya TOPRAK diyor. 11 milyonu bulan işsizler ordusu «Fna yısı Türkiye'den kaçıp gitmek» diyor. Ama nereye gitsinki? Aç insanlar bir dilim ekmek için «Gözlerini ve Kanını» satıyor. Memurlar personel kanununa rağmen açlık ve sefaletten kurtulamıyor.

Bütün bunlar neden oluyor? Hangi güç 35 milyon insanı oy davarı gibi kullanıp, İşsizlik ve Pahalılık zinciriyle dört bir yanından bağlıyor?

Açık sebebini bir daha söyleyelim:

«Türkiye ekonomi ve sosyal yapısında 500 Finans - Kapitalist (Bankalar, büyük emlâk sahipleri, büyük şirketler), 2.000 Tefeci - Bezirganla el ele vererek, 35 milyon insanı Ekonomi, Politika, Kültür, Bilim, Din, Felsefe tehakkümü altında sağmal etmekle kalmıyor. Türkiye Halklarını Uluslararası Finans - Kapitale, Emperyalizme kolu, kafası, izanı, vicdanı bağlı olarak teslim ediyor.»

Nasıl oluyor da Finans - Kapital Çetesi, Tefeci - Bezirgan, Tarikat ağlarıyla avladığı 35 milyonluk Türkiye halkını oy davarı gibi kullanabiliyor?

1 — Egemen sınıflar, Ekonominin Tamamına hakim.

2 — Egemen sınıflar Domuzuna Silâhlı ve Teşkilâtlı.

3 — İşçi Sınıfı Partisi yok ve Halk alabildiğince dağınık ve Teşkilâtsız.

İşte bu üç sebep birleşince, iktidarda bulunan egemen sınıflar sömürülerini devam ettirebilmek için «Finans Kapital tehakkümünü «Millî İrade» diye halka yutturmaya çalışıyor. Bu yutturmacalardan kaynak alan «Ekonomik ve Siyasi» bunalımlar, 25 yıldır Türkiye Halklarını gerilik, işsizlik, pahalılık yangınları içinde kıvrandırıyor.

ZAM, ZAM, ZAM!

Adalet Partisi iktidarı Sümerbank mamülü patiskaya, basmaya, ayakkabıya %17-60 arasında zam, bütün P.T.T. masraflarına % 100 den fazla olacağı açıklanan zam yetmiyormuş gibi halkımızın en acil ihtiyacı olan gıda maddelerini yüzde yüz denecek derecede yaptı. Yapacakta!.

(Devamı 5. sayfada)

AMERİKAN EMPERYALİZMİNİN

Etkin müdahele hazırlığına kılıt mı ?

13.Şubat 1971 günlü gazetelerde bir haber çıktı: «ABD ELÇİLİĞİ TÜRKİYE'DE GÖREVLİ AMERİKA'LILAR İÇİN CAN VE MAL GÜVENLİĞİ İSTEDİ: ABD Büyükelçisi William Handley, önceki akşam Amerikan — Türk Kültür Derneği Merkezinde meydana gelen patlamadan sonra Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Orhan Eralp'ı ziyaret ederek «Türkiye'de görevli Amerikalıların can ve mal emniyeti konusunda daha etkili tedbirler alınmasını istemiştir.

Amerikalılar son patlamalardan sonra Dışişleri ile yaptıkları temaslar sırasında «yazılı nota» vermekten sakınmaktadırlar. Başvurmaların çoğu «sözlü» şekilde yapılmaktadır. Son patlama olayından sonra da ABD Büyükelçiliği bu yolu tercih etmiştir.» (Cumhuriyet, 13—Şubat)

ABD Büyükelçiliğini «yazılı nota vermekten sakındıran, başvurmaların çoğunu sözlü şekilde» yapmak zorunda bırakan: hep «SON PATLAMALAR». Nitekim; en «son patlama» da bu yol seçilmiş. Acaba neden? Yoksa, «patlamalar» Türkiye'de kâğıt — kalem bırakmadı mı?

Finans — Kapital, bu mantıkla çocukları bile kandıramaz, «Patlayanın» da, «Patlatanın» da bizzat Finans — Kapital hazretleri olduğunu bilmiyen yok. Sen tut çetelerine devrimci işçileri ve gençleri avlat, banka soydur, sabotajlar (!) düzenlet; ardından da aynı çeteleri «suçlu aramaya» çıkar. Yavuz hırsızların en yavuzu sen misin bre? Şimdi de kalkmış «Türkiye'de görevli Amerikalıların can ve mal emniyeti konusunda daha etkili tedbirler alınmasını» istiyorsun. İlâhi... sen hop böylesin; önce: sana uşaklığı meslek seçenlerden «etkili tedbirler» istersin. Sonra: uşaklar «tedbirlerin» yerine getiremez; «tedbirlerini» ya bizzat kendin alırsın, yada «uşak — nöbetçileri» değiştiriverirsin. Vietnamlar'da böyle, Afrikalar'da, Lâtin — Amerikalılar'da böyle... her yerde böyle!

Aynı oyun. Türkiye'de sökecek mi, sökmiyecek mi; göreceğiz.

Erzurumda devrimcilere karşı komplo

Bayram arefesi burjuva gazetelerinde ve TRT' de bir haber verildi. Bu sebeple Erzurum Emniyet Müdürü de Doğudan ağzını açtı: «Beş kişilik komünist ve kürtçü şebekesi, sabotaj planları yaparken basıldı. Üç kişi yakalandı. İki kişi kaçmayı başardı. Baskında, kürtçülük ve komünistlik propagandası yapan yasak kitaplar ile patlayıcı maddeler ele geçirildi.» Ajanslar sık sık tekrarladı... Haber, son süratle bütün Türkiye'ye yayıldı.

Elbette; böyle top gibi patlayan haberlere devrimcilerin karnı tok. Böyle olaylar karşısında devrimcilerin tutumu, yaratılan bu duman perdesi altında neler yapıldığını anlamaya çalışmaktır. Nitekim Erzurum olayları da Doğudan fırlatılan bayram balonudur. Neler ele geçirildi?... Hangi patlayıcı maddeler?... Hangi yasak kitaplar?... Bu kürtçülük ve komünistlik kitaplarının bu sabotaj malzemelerinin hiç mi isimleri yok?... Başka zamanlarda buldukları Atatürk'ün kalpaklı resmini, Guevera'nın resmini dahi yasak şey bulmuş gibi ortaya süren MİT, CİA ajanları, bu sefer tevazu mu gösterdiler?

Biz aklımızı kaybetmedik. İki gün iki gece işkencede tutulduktan sonra hakim huzuruna çıkarılan gençler, belli ki komplo karşısında sıkı durmuşlar.

Peki; Finans-kapital şebekesinin silâhlı haydutları ne ister bu kişilerden?... Ortada bir gerçek

(Devamı 5. sayfada

KONFERANS

Başyazarımız Dr. Hikmet Kıvılcımlı, Cumartesi günü saat 14,00 de T. Ö. S. Salonunda «Türkiye'de Finans Kapital» konusunda konferans verecektir. Duyurulur.

SIMAVNA Kadısıoğlu Şeyh Bedreddin Manâkıbı

Yayınlıyanlar

Abdülbâki Gölpınarlı

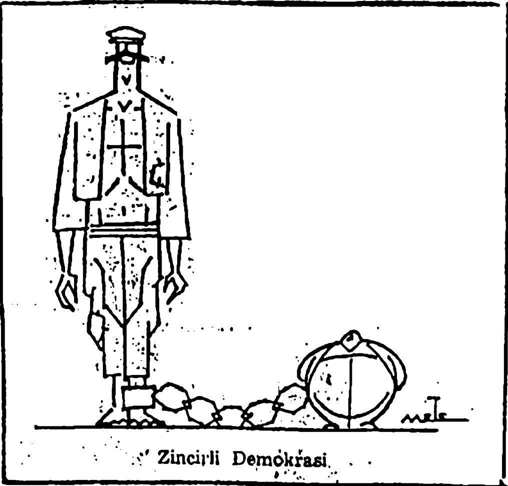
İsmet Sungurbey

Genel Dağıtım:

GEDA — İstanbul

İsteme Adresi:

Lâleli Cad. 1/3 İstanbul

Zincirli Demokrasi

BİLDİRİ

KİLİS HALKINA

Yurdumuzda devrimci hareket güçlendikçe Finans - Kapital her gün biraz daha azgınlaşmakta ve kuduz köpekler gibi oraya buraya saldırmaktadır.

Kilis'te de gelişen devrimci hareket karşısında şaşıran Finans - Kapital devrimciler adına sahte bildiriler yayınlamıştır.

Fakat Kilis'teki devrimciler gereken uyanıklığı göstererek aşağıdaki bildiriyi yayınlamışlardır.

Yurdumuzun bağımsızlığından yana ve halktan yana ve namustan yana bilimin kılıcı devrimde bu kılıcı kullanacak olan yiğit ellerde öğretmenlerdir.

Bilim ve tarih dünyayı doğru olarak bilme ve öğrenme öğretme sorumluluğunu öğretmenlerin omuzlarına yüklemiştir.

Bundan dolayı A T A T Ü R K diyor ki: Öğretmenler, yeni nesil sizlerin eseri olacaktır. Cumhuriyet sizden irfanı hür, vicdanı hür bekçiler ister. Bu bekçileri yetiştirecek, Türk toplumunu ezilmişlikten kurtaracak ileri çağlara iletecek sizlersiniz.

Öyleyse nasıl olur da gecesini gündüzünü öğrencilerin daha iyi yetişmesine ve halkının kurtuluşu için varlığını adamış bir bayan öğretmen hakkında iğrenç uydurma - asılsız namusla bağdaşmayan şeyleri DEV-GENÇ ağzına alabilir.

Kilis halkı; DEV - GENÇ imzalı o sahte bildiri ileri güçlere karşı olan Emperyalizmin faşist uşakları tarafından hazırlanmış alçakça bir iftiradır.

Bayan öğretmen S. K. hakkında DEV - GENÇ imzalı dağıtılan bildiriye asla ve asla sahip çıkamayız. Bu tertibi yapanlar Türkiye'nin bağımsızlığı ve ezilen halkımızın kurtuluşu için mücadele eden DEV - GENÇ'i Türk halkının karşısında küçük düşürücü bu iğrenç iftiralarıyla kınıyor.

Ve diyoruz ki;

Bugün Türk halkı Dışarıdan pompalama bir ekonomi ile 113 milyar borcun altındadır. Her yeni doğan çocuğumuz 3500 lira borçla doğarken yine ülkemizde birisi aç gezerken diğeri de köpeği finonun yaş gününde 15000 lira masraf yapıyor.

Yurdumuzun 105 yerinde Amerikan emperyalizmine ait üs varken yalnız Boraks madenlerinden senede 15 milyar dışarıya para kaçırılırken Petrolümüz Bakırımız, Demirimiz, Bankalarımız, Yabancı Sermaye ile çalıştırırken neden yalnız 1967-70 de fiatlar % 75 arttı, sen de hasta yavruna bir «OPON» bile alamıyorsun!...

Sınıf hedeflerine yönelmiş özgürce ve mutlu yaşıyan insanların dünyasını yıkmak için verilecek mücadele, senin de içinde bulunacağın, Dev - Genç'i küçük düşürmek istiyenleri birer şamar oğlanı gibi yere yapıştır.

Ve deki;

Amerikan emperyalistleri ve onların faşist uşakları Sizin alçakça iftiralarınıza inanmıyoruz.

Amasya tip il Başkanı öldürtüldü

Siyasi komplolar, siyasi cinayetler serisine bir yenisi daha eklendi. Amasya TİP. İl Başkanı Şerafettin Atalay, emperyalizm ve onun yerli ortakları tarafından öldürtüldü. Şerafettin, halkının kurtuluşu için dövüşen, çevresinde çok sevilen bir işçi gönüllüsü idi.

Emperyalizm çaresiz sancılar (siyasî ve ekonomik kriz) içinde kıvranıyor. Dünya halklarının sırtındaki yükün her gün biraz daha ağırlaştığını görüp uyanıyorlar.

Yurdumuzda da, emperyalizm ve onun yerli ortakları uyanan ve güçlenen işçilere, köylülere, gençliğe ve tüm halkımıza saldırılar düzenliyor. Her gün bir devrimcinin kanına giriyor.

Resmî elbiseli eşkiyalar başkentin göbeğinde, Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrenci yurdunu kanunsuz olarak bastı. Gençleri öldüresiye dövdü. 100 bin lirayı aşkın eşyalarını yağma etti. Kızlara, sapıkça işkence etti. Yüzlerce genci tutukladı. Ve emniyet müdürü «görevini yaptığını» söyledi.

TÖS binalarına sabotajlar düzenleniyor. Egemen sınıfların kontrolunda öğretmenlere sadırılıyor, hakaret ediliyor.

● Devamı 5. sayfada

Sosyalizm tarihimizden teorik bir belge

1932 yılları, Türkiye'nin Türklerinden bir sosyalist ölmüş. Anlaşıldığına göre, adam daha önce geçirdiği Sınıflar Savaşı günleriyle ilgili bir sıra incelemeler, araştırmalar denemiş. Bunları, zamanının en elverişli sandığı yoldaşlarına da yazılıca iletmiş. Örgüt çapında değerlendirilmesini beklemiş olmalı.

Bir sonuç alınmış mı? Alınmamış mı?

Kimse bir şey bilmiyor. Hepsi o denli mi?

Eleştirileri yazan çizen Sosyalistin adı, sanı da işitilmiş değil. Yok olmuş adam... Ve nerede, nasıl yok olduğunu yahut yok edildiğini bile, ol görüp bir bilene rastlamadık. Kendisine kayıptan rahmet okumanın tek yolu, düşüncelerini burada ele almak olacak.

Ancak, kayıp bir Türkiye Sosyalistinin 40 yıl önce Türkiye'de geçmiş karanlık sosyalizm olayları üzerine kaleme aldıklarından pek az bir parçacığı nasılsa önümüze çıktı. O 40 yıl önce yazılmışların değerleri her zaman, herkesçe tartışılabilir. Sırf Tarihcil değerini, 40 yıl sonra olanlarla yüzleştirmekte yarar bulduk. Yazının eksiklerı, artıkları, gedikleri, aşırılıkları, doğrulukları, aykırılıkları hep birden nasılsalar öyle ele alınmak gerekti.

O araştırı parçaları elimize geçip sökülebildikçe SOSYALİST gazetemizde yayınlanacaktır. Araştırmaların dili şimdiki «Arı Türkçe» değil. O zamanki «İnkilâp, şimdi «Devrim» oldu, «Hadise» «Olay» oldu. «Sevkulceyş»: «Strateji» oldu «Tabya»: «Taktik» oldu, ve ilh., ve ilh...

Bununla birlikte, okunduğu zaman görüleceği gibi yazılar pek te anlaşılmaz kalmıyorlar. O yüzden, 40 yıl önceki sözleri elimizden geldiğince oldukları gibi bıraktık. Onlardan bir tilciğin bile anlam değiştirmesine uğratılmasına gönlümüz katlanmadı.

Yalnız, o eleştiri ve araştırılar kuru müze için değil, en körpe ve gürbüz kuşağımız için aktarılıyor. En tâze kuşağımızın kolayca anlıyamıyacağı sözleri yeni dile azıcık çevirmekle, kendisi bulunmıyan ve bilinmiyen bir yazarın anısına saygısızlık göstermiş olmıyacağımızı düşündük. Asıl yazının eski özünde zerre değiştirmemek şartıyla, kimi yerlerini yeni biçim dile çevirmekten kendimizi alamadık.

Eski araştırmanın kaç sayfa süreceğini şimdiden kestiremiyoruz. Araştırmanın bütünü, nedense, - zamanı için pek öztürkçe ve yalın görünen, - «YOL» adı ile kitaplaştırılmış. O tek heceli «YOL» sözcüğü ile ne anlatılmak istenmiş? Belki tutulacak «yol», belki kullanılacak «usul», yâni «metot» anlamı taşıyor. Orasını en iyisi yazarının kendisine bırakmalı. Fazla açıklamak bize düşmez .

Genel «YOL» adlı eserin şu anda elimize geçin, aşağıya alınmış bulunan parçacığı da gene, nedense, -yazıldığı günler için pek aşırı öztürkçe ve yalın kaçan: «SUNUŞ» adını taşıyor. Onu hiç değiştirmeden vermekle yola çıkıyoruz. Ve bugünkü kuşağa 40 yıl önceki Sosyalizm Tarihimizden bir selâm getirmiş olmıya çalışıyoruz.

Eserin günâhı, sevâbı, 40 yıl önceki yazarının boynuna düşen borçtur.

Bu belgenin kitab halinde çıkması düşünülerek Sosyalistte yalnız bir kaç ilginç pasajını aktaracağız.

NOT: Adı geçen bu belgeden bazı bölümleri, gelecek sayılarda vereceğiz.

BOĞAZ KÖPRÜSÜ ANADOLU VE RUMELİ YAKALARINI BAĞLAYACAK.

Bugünkü Türkiye Ekonomi Politikası

AYRIM: II

Kırda: Finans-Kapital

Finans — Kapital'in genellikle çalışır insan yığınlarımıza ve özellikle Köylerimiz üzerindeki sömürü ve ezi yollarına resmi istatistiklere göre işaret ediyoruz.

Tüm Milletin İşsizlik + Pahalılık Belâsı

2 — 3 bin Finans — Kapitalistin güttüğü 30 — 35 milyon nüfusumuz ne âlemdedir? İster istemez o milyonların içinde önce Faal Nüfus'u işsiz nüfustan, sonra da Faal Nüfus içinde Tarımda (Köyde) çalışanları öteki alanlarda (yuvarlak hesap Şehir ve Kasabada) çalışanlardan ayırt etmek gerekir.

	Yıllar	Genel Nüfus
15 yaşından yukarı	1955	24.065.000
15 yaşından yukarı	1960	27.755.000
24 Ekim Yazım ve Örneklemesi	1965	31.391.000

Faal Nüfus	Faallerin nüfusa orantısı %	Yıllar arasında fark %
12.205.272	50,71	—
12.993.245	46.81	3,90
13.591.822	43.29	3,52

Bu rakamlar neyi gösteriyor? Türkiye, her 5 yılda Nüfusunun yüz kişisinde 3 — 4 kişisini gayrıfeal, yâni işsiz bırakan bir ülkedir. Her yıl 1000 kişimizde 7 — 8 kişimiz, aylaklığa itilmektedir.

Acep, üretimimizin çapı ve verimi çok artıyor da, bir bölük insanımız üretim yerine başka yüksek kültür işlerine harcıyacak bol aylâk zaman mı buluyor?

Bunu anlamak için Nüfus başına düşen Millî Gelirin artışı ile Pahalılığın artışını karşılaştırmalı. Ama, bunun için dürüst istatistikleri nereden bulmalı? İstatistiklerin dürüstlüğüne şüphe getiren bir olayın rakamını verelim:

Nüfus başına Millî Geliri Sâbit fiyatlarla 1950 yılı için aynı Devlet İstatistikleri: bir 513, bir 554, bir de 588 lira yazıyor. 1960 için de gene: 600 — 690 — 692 lira yazıyor. Bunların hangisine inanmalı?

Daha baskını var: 1960 yılı Nüfus başına Millî Gelir 600 lira iken, 1961 yılı ansızın 1888 liraya çıkıyor. 1 yılda adam başına 3 kat fazla gelir çoğalması mı bu? İnsan 27 Mayıs'ın böyle bir Noel Babalık ettiğine inanmak ister. Ama, dünyanın hiç bir ülkesinde görülmemiş böyle bir olayı, Türkiye'de yaşıyanlara inandırmak kimin elinden gelir?

Böyle inanılmaz kalpılıklar önünde ihtiyatlı gidelim. Nüfus başına düşen Millî Sâfi gelirin ilk 1955 — 1960 yıllarındaki ve son 1961 — 1965 yıllarındaki artış orantılarını almakla yetinelim.

Sâbit Fiyatlarla Nüfus başına Sâfi Millî Gelir:

	1955	1960	Yılda artış TL.	Yılda artış %
Türk Lirası	513	600	17	3
	1961	1965	Yılda artış TL.	Yılda artış %
	1888	2151	65	3

Demek, 1955 ten 1965 yılına dek millî gelirin adam başına düşen artışı, her yıl hemen hiç değişmeksizin % 3 oluyor.

Buna karşı Geçim endekslerinin rakamları daha insaflıca:

İstanbul Geçim Endeksi

1955	1960	Yılda artış	1965	Yılda artış	10 yılda ortalama yıllık artış
69	133	% 18	166	% 5	% 14

Demek, hayat pahalılığı, sömürünün zaman zaman azgınlaşışına göre: her yıl kimi % 5, kimi % 18 arasında insanlarımıza satır atıyor. 10 yıllık ortalama: her yıl yuddaşımızın bir yıl öncesine oranla % 14 daha pahalı bir geçim altında ezildiğini gösteriyor.

Finans — Kapital Türkiye'li insana her yıl en çok Millî Gelir payında % 3 artış sağlarken, uğrattığı pahalılık en az % 5 ile % 18 (ortalama % 14) olur. Yâni Efendilerimiz bir elleriyle yuddaşa 3 verir görünüyorlarken, öbür elleriyle yuddaşın cebinden ve kursağından 14 aşırıyorlar.

Millî Gelir hesabı, biliyoruz, kapitalist kalpazanlığının en itcillerinden biridir. Bir yıl Türkiye'de yaratılmış bütün değerleri, hiç bir Komünist Toplumda yapılamıyacak biçimde (milyoner olsun, çarıksız köylünün ücretsiz çoluk çocuğu olsun) herkese eşitçe «paylaştırıyor». Ve buna, hiç utanmadan: Adam başına düzen Millî Gelir payı adını verebiliyor. Milyonerin de, çobanın da cebine her yıl sonu eşitçe gelir düştüğü yalanını ciddi ciddi yutturuyor. Ve burjuva, küçük burjuva «ülemâsı» da bu yalanı trajik pozlarla «Bilimsel»leştirmiye çalışıyor.

Develerin bile güleceği o Millî Gelir sahtekârlığını hiç unutmıyalım. Elbet her yıl üretilen Millî Gelir değerleri yığınından Milyonere düşen pay milyonlardır, çobana düzen pay (eğer düşerse) yalnız o milyonların karşısında acı acı yutkunmaktır.

Ama biz o yalanı bile, bir ân doğru saysak, ne görüyoruz? En sahte Millî Gelir hesabından dahi adam başına düşen artış, her yıl yüklenen gene toptan pahalılığın 4 buçukta biridir. Burjuvazinin uydurma kitap rakamları ile dahi, Türkiye vatandaşının her yıl geliri 1 artarken, pahalılıkla 4 veya 5 elinden alınmaktadır.

İşte bu en hafif rakamlar dahi şunu ispatlıyor: Her yıl 1000 kişide 7 — 8 kişimiz İşsizliğe mahkûm edilirken, bu, o [illegible] kazandıkları için az çalışmaya başladıklarından [illegible]. Tam tersine, Pahalılık her yıl ortalama % 14 arttıkça, yuddaş kemerini sıka sıka müzmin İşsizlik illetiyle kırılmaktadır.

DÜŞÜNCE:

İlk asgari programın eleştirisi

1969 yılında hazırlanıp 1970 yılında basılma olanağı bulan «Halk Savaşının Plânları» isimli kitapçıkda:

1 — Türkiye Halkı Nasıl Teşkilâtlanmalı ?
2 — Klâsik Anlamıyla Strateji — Taktik Nedir ?
3 — Genellikle Askercil ve Sosyal Strateji — Taktik
4 — Dünya Örneklerinde Strateji
5 — Anadolu ve İstanbul Sosyalizmlerinde Strateji
6 — Türkiye'de Strateji Plânı Üzerine

görüşlerimizi yayınladık. Aradan altı ay geçti. Yuvar — Tarikat Şeyhleri tarafından, işçi sınıfı militanlarına hâlâ «eveleme, devekuşu kovalama» okunuyor. Meseleyi gözlere bir daha çarptırmak şart oldu.

Bu yazı serisinde «Türkiye'de Strateji Plânı» üzerindeki görüşlerimizi:

a— İlk Asgari Programın Eleştirisi
b— Demokratik Devrim — Millî Kurtuluş Anlamları
c— Sınıflar savaşı ve klasik halk kavramı
d— Finans Kapital ile Tefeci Bezirgan Kaynaşımı
e— Gerçeklerle Strateji Plânı ve Vurucu Güç.

Bölümlerini tekrar yayınlayacağız. Taki «Uçkun Sosyalistler» «Göçmen Sosyalistler» ayaklarını Türkiye Topraklarına değdirsinler.

Görüyoruz: Türkiye'de Demokratik Devrim aşamının Evrim Konağı, gerek Stratejisi, gerekse Taktiği ile zanımında, yerinde konmuştur. Antiemperyalizm ve Antifeodalizm doğrultusunda gerekli Dövüş ve Örgüt biçimleri ile parolaları 50 yıl önceden beri açık, seçik vardır. O Programın kaç ay, yahut kaç yıl «Piyasada» göründüğü, kısa ömürlü bir yaşantı sağlıyabildiği ikinci kertede kalır.

Problem, bütün o prensiplerin iki, üç, beş ayda bir çıkmış 8-10 sayılı Dergide, yahut bir parçacık kâğıt üstünde kusurluca yayınlanmış bulunması ile ölçülemez. O Asgari Program maddelerinden bugün hemen hiç biri yadırganmıyor. Bir çoğu üzerinde epey gelişmeler oldu. Gene de, onlar ve Toplum gelişimiyle, ne Halk örgüt ve dövüşleriyle aşılmış sayılamazlar.

Bugünkü sosyalistlerin, «gelinin kapı arkasında baltayı bulması» na benziyecek davranışlarla, her şeyi yeni baştan ve hiç işitilmedik gösteride «İcat» edip, «yaşlı» olayları şehleventçe atlamaları değil, eleştirerek değerlendirmeleri ve geliştirmeleri görevdir.

Yarım yüzyıl önceki davranış belki yadırganacak yanlar gizler. Örneğin 1923 yılı, daha Emperyalistlerle Barış yapılmadan girişilen seçimde, TİÇCF adına Dr. Şefik Hüsnü şunu yazdı:

«Müdafaa'i Hukuk gibi memleketimizi bir muhakkak ölümden kurtarmış bir örgüte yardım etme yoluyla, şükrânımızı ödemek hepimizin borcudur.» (Aydınlık: Mayıs 1923, s. 18)

TİÇSF'nin seçime katılmaması bir boykot değildi. Tersine, «irticâkâr Derebeylik artıklarına» karşı, «Devrim yapan» Müdafaa'i Hukuk tutuluyordu. Katılamayışın nedeni, seçim için: «Beklenmedik karar herkesi hazırlıksız bulmuştu. «Seçimlere dek olan kısa süre içinde hiç bir akımın billûrlaşması olası değildi.»

Gene de «tarafsız» kalınmıyordu. «Millî Egemenlik ve Millî Bağımsızlık, dış ve iç tehdit ve tehlikelere uğrak bulundukça, ayrıcasız herkesin» (Müdafaa-i Hukuk Birinci Gurupu'nun «Devrim esasları ve millik reform tasavvurları» ile) «eyctinmemek ihtimâli yoktur.» deniyordu. Ama bu kanı Müdafaa-i Hukuk'un «Göstereceği her adaya muhakkak oy vermek değildir.» Eğer seçime «işçi sınıfının güvendiği» adaylar sokulmazsa, «Sosyal Devrime eğgin, en ileri fikirli ve emeğin haklarına en saygılı olanları ayırıp sırf onlara oy vermek uygun olur» du.

Bütün istenen şey: «iler türlü ... madilecil ve anlamcıl baskıdan uzak» serbest seçimdi. Yoksa çekimser kalınmalıydı. İşçi, Köylü, Ortahalli'ler için «Asgari Dilekler» ötesine geçilmiyordu.

Yarım yüzyıl önceki aşamanın Devrimci Asgari Programında bugün tartışılabilecek bir tek madde bulunabilir. Antifeodalizm taktiği bakımından 15. ci madde şöyle der:

«Derebeğilik artıkları olan ve köylüleri feci bir tarzda yağma ve gasp eden mütegallibenin ferdi teşebbüslerle asayişi ihlâl etmelerine meydan bırakmıyacak şekilde inzibat usulleri düzeltilmelidir.»

İlkin kara cümle karışıklığı var: Mütegallibe kendisi mi «ferdi teşebbüs» yapıp birliği bozuyor. Yoksa, hem «kişi girişkinliğini» ve hem de «âsayişi» mi bozuyor? Söz aceleye gelmiş.

Sonra, ikinci şık doğruysa iki eksik beliriyor:

1 — Derebeği artıklarına karşı Mücadele ve Parola atılıyor, bunların özel Örgüt ve Biçimsel durultulmuyor. Çünkü somut politika denizine hemiz soyut prensiple yeni giriliyor.

2 — Antifeodalizm, yalnız «Âsayişi», bilemedik «Kişi girişkinliğini» engellediği ölçüde mi ve sırf «Disiplin metodları» çerçevesinde mi yürütülecek ?

Her iki eksik, o zamanki sosyalistlerin nasıl «Asgari'nin asgari'si» bir program güttüklerini gösterir. Antiemperyalizm de öyle soyut ve sırf «yabancı sermaye» ye karşı bir düşünce ve davranıştır. Sermayenin yerli olanındaki karakter, genel bir «Zengin tabakası» deyimi ile geçiştirilir.

Bütün bu eksikler şimdi anlayışla karşılanmalıdır. O en az program bile bugüne dek gerçekleşmemiştir. En kıyasıya ezici tepkilerle boğulmuştur. «İnzibat usulleri»nde bile, karakolları telefonlanmayla kalınmış: Türkiye köylüne Sosyalizm değil, Kapitalizm olsun, İkinci Emperyalist Evren Savaşı sonlarına dek serbest girememiştir. Ş. Hüsnü'nün deyimiyle: «Marks'ın Devrim için gerekli gördüğü maddi şartlar yerine gelmiş değildi.» «iktidarın yararlanan bir kısmı küçük ve orta sermaye sahipleri,» «yabancı sermaye ile işbirliği inişi» üzerine hemen kaymıştı.

SON «DEMOKRATİK İNKILÂP» TEORİSİ

28. 9. 1937 günü yazılmış: «Demokrasi: Türkiye Ekonomi ve Politikası Hakkında» bir Türkçe kitap yayınlandı. İlk «Asgari Program» dan 14 yıl sonra, problem Türkiye'nin daha gelişkin somut olayları açısından ele alınıyordu. Orada: DEMOKRASİ = (ANTİEMPERYALİZM + ANTİFEODALİZM) biçiminde parolalaşmıştı. Türkiye'nin ekonomisi ve politikası üç başlık altında özetleniyordu:

1 — Endüstri,
2 — Toprak,
3 — Sulh (Barış).

Araştırma, vehâ illetinden kaçınırca, yuvarlak ve sözde bilimcil formül tekerlemelerini bir yana attı.

ENDÜSTRİ bölümünde şu prensipler açık ve kesin olay ve rakamlardan çıkarıldı:

«Türkiye Cumhuriyetinin Tarihi, MİLLİ KURTULUŞ biçiminde DEMOKRATİK İNKILÂP tarihidir. Kurtuluş: Ecnebi FİNANS - KAPİTAL'ini koğmaktır; Devrim: Türkiye'yi MODERNLEŞTİRMEK tir.»

«Modern teknik Türkiye'ye ANTİEMPERYALİST biçimde girerse kurtuluşu sağlamlaştırır.»

«Modern işgücü: «DEMOKRATİK hakları» kazanmış İŞÇİ demektir.» İşçinin DEMOKRATİK hakları, Türkiye'nin endüstrileşmesi için hayati bir meseledir.»

«Tekniğin ilerlemesi, başta işçi sınıfının DEMOKRATİK MÜCADELESİ sâyesinde olur.»

«Türkiye endüstrisi DEREBEĞİ ARTIKLARI'ından kurtularak en mükemmel makinelere kavuşur ve modernleşir.»

«Demek işçiye DEMOKRATİK haklarını vermek, memleketin gelişimi icabıdır.»

«İşçinin DEMOKRATİK hakları verilsin ve böylece MİLLİ KURTULUŞ'un en önemli

(Devamı 5. sayfada)

ZUHUR

Antika çağda ansızın ayaklananlara «Sahipzuhur» derler. Uzun yıllar içten içe (Bâtınice) hazırlıktan sonra, İsyan, ansızın: «Zuhur!» eder (açığa vurur.) Modern Türkiye, Antika kalıntısıdır: «Sol» ve «Sosyalizm» alanında da çok «Sahipzuhur» lar yetiştirir.

Her «zuhur» eden yerilemez, Yüce Devrimci «Şeyh Bedrettin» imiz, de: «Zuhur edeceğim!» demiştir. Ve «zuhur» etmiştir. Ama ne zaman? Bütün İslâm dünyasının Teorisini ve Pratiğini yarım yüzyıl derinliğine, genişliğine eleştirdikten sonra «zuhur» etmiştir. Türkiye'nin Solunda o sabır yok. Hemen bir Bildiri, arkasından bir Dergi veya Örgütcük.. Bakıyorsunuz, babacan «zuhur» etmiş bile... Hem de, bulutsuz gökten yıldırım gibi.

Böyle ansızın, bulutsuz gökten yıldırım inmiş «Bildiri» leri görünce bir düşüncedir alır insanı. 27 Mayıs'ın balayı günlerinde de adı işitilmedik genç yazarlar tarafından, hep: «Devrimci Mücadelenin Zaferi yolunda» adsız bir derginin Bildirisi çıkmıştı. «Bu yaştan sonra» daha neler göreceğiz demiye dilimiz varmadı. Yaşımıza bakmadan heyecana yakın sempati gösterdik. Tıpkı «Devrimci Mücadelenin Zaferi yolunda» TİP'in Bâbıâli sosyalistleri elinde yaydığı ilk «Bildiri» lerine gösterdiğimiz gibi sâf çocukça sempati.

Bildiri'lerin içlerini okuyunca, nelerini gördüğümüz hâlde, bir daha şaşmadık, dersek doğruyu söylememiş oluruz. Çünkü o reklâmı yapılan Dergi de, Parti de: boyundan büyük yanlışlar içinde, çizmeleri çekmiş, bata çıka «zafer»e yürüyordu. Yanlışlarına mı bakarsın, «Zafer» uğrunda tatlı içtenliğine mi? Onları, daha söze başlarlarken bozmak insafsızlık olurdu. Yıllarsa sabrettik.

Dergi açıkça İşçi sınıfına inanmıyor. Parti açıkça İşçi diyor da, bir daha demiyordu. Sonra daha geniş İşçi Partilerini ve daha dokt Devrimci Dergileri aynı içtenlik ve iyi dileklerle karşıladık. Parti girişimleri, daha yumurtanın içinde iken öldürüldü. Besbelli CİA, her yıl milyonlar sunduğu Türk — İş'in bir «Çalışma Partisi» kurma şakasına bile gelememişti.

TİP'in de, YÖN'ün de az vakitte nerelere ulaştığını bugün bilmiyen kaldı mı? Başka «Bildiri», «Dergi», «Örgüt» ve «Gazete» lerin de âkibetleri unutulamaz. Hepsini saymak ne mümkün.

O «sansasyonel» (duygu taşıran) Bildiri'li girişimlerin ortak karakterleri şu öğütte toplandı:

«Türkiye'de bir 50 yıllık en eski Bilimcil Sosyalizm Mücadelecileri vardır, sakın onlara selâm, sabah vermiyesiniz! Malûm ya, onlar yeniktirler, ölü olmasalar bile gömülüktürler.

(Devamı 5. sayfada)

SAVUNMA

Aydınlık Sosyalist Dergi'nin Nisan. 1970 tarihli sayısında yayınlanan «Lenin ve Türkiye» adlı yazısından dolayı Dr. Hikmet Kıvılcımlı hakkında dava açılmıştır. Kıvılcımlı'nın savunmasını aşağıda veriyoruz.

Ankara 1. Sorgu Hâkimliğine

Basın Hz. : 1970/229
Basın Es. : 1970/150

Davacı : K.H.
Sanıklardan : Hikmet Kıvılcımlı
Suç : Neşren Komünizm Propagandası
Suç Tarihi : Nisan 1970
İtiraz Eden : Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Sayın Sorgu Hâkimliği,

Ben 70'ine ayak basmış, bir yıldan beri dinmez kanamalar ile Doğaca İdama mahkûm edilmiş, üstüste 13 üncü cerrahi müdahaleden yatakta yatan bir vatandaşım. Sağ kaldıkça kanunların üzerimde yürürlüğe gireceğini biliyorum. Böyle suçlarda Savcı İddianamesini Sorgu Hâkimliğinin çürüttüğünü, yargılamayı reddettiğini bilmiyorum. Bir yol nasılsa açılmış bulunan K.H. davasının Ağırceza'dan başka yerde çözümlenebilmesi diye bir işlemin Adliyemizde âdet olmadığının da cahili değilim

Gene de Hasta halimle Ankara yollarında can çekişmemek ümidinde iyimser davranmak için Usule uyarak aşağıdaki itirazımı yapmaktan kendimi alamıyacağım.

Savcı Y. Sayın Bay Zekâi Turan «Lenin ve Türkiye» adlı 5 sayfalık yazımdan 12 buçuk satırlık bir pasaj almış. Altına da 3 satırlık bir iddia koymuş. İddiada 3 esas var:

1 — «Memleket içinde bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tehakkümünü tesis» etmek :

2 — «Memleket içinde müesses iktisadî ve sosyal temel nizamları DEVİRMEK»;

3 — «Devletin siyasî ve Hukukî nizamlarını yoketmek»...

Önce, 5 sayfalık yazının amacı ancak bütünü içinde değerlendirilebilir. Bektaşi'nin: Lâ takrabus salâte...» (Namaza yaklaşmayın...) pasajı ile yetinip Namaz kılınmamasını Kur'an emrediyor demesi gibi, yazının 13 satırı ile 250 satırı üzerine suç atfı yersiz olur.

Yazının tümü içindeki amaç apaçıktır: Dünyanın bildiği olaylardan Türkiye'ye İbret çıkartmak ve yüzyıllardır uzayıp giden geriliğimize en son çare olarak önerilen sosyalizm için küçük grup tartışmaları ve çekişmeleri yerine, Siyasî Parti kurmak gereği açıklanır. Bir daha okunsun. Yazıda ne sarih olarak, ne üstü kapalı başka hiç bir amaç bulunamaz.

Acep öyle bir Siyasî Parti kurmak mı «Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tehakkümünü tesis» etmektir?

Savcı Y. Bay Zeki Turan'ın yaşını bilmiyorum. Ancak 1945 yılındanberi Türkiye'de:

«Sınıf esasına göre Parti kurmak»

hürriyeti ilân edilmiştir. Suçlanan yazının amacı da öyle bir «Sınıf Partisi» kurmaktır. 1960 Mayıs 27 Devrimi Sınıf Partisi'ne daha bir açıklık getirdi: Türkiye'de bir «Sosyalist Parti» kurulmasını emretti.

27 Mayıs'tanberi Sosyalizm üzerine propagandalar yayınevlerinden taşarak sokaklara döküldü. Acep Sosyalist Parti kurmak mı bir sınıf tehakkümü olur? Tam tersine. Türkiye'de bütün gerici sınıf ve zümrelerin Siyasî Partileri ortalıkta har vurup harman savururlarken, İşçi Sınıfı gibi şehir nüfusumuzun % 99'unu, feal nüfusumuzun % 50'sini tutan bir sınıfın Sosyalist Partisi kurmasını yasaklamak tam B. Savcının önerdiği «T.C.K. 142/1-6 ncı maddeleri gereği cezalandırılması» gereken bir olur. Çünkü gerici «bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar» ve bu arada İşçi Sınıfı üzerinde «Tehakkümünü tesis» etmek olur.

Eğer B. Zekâi Turan Türkiye'de öteki takım takım gerici Sınıf Partileri arasında bir İşçi-Sosyalist Partisi kurulmasını yasaklamak istiyorsa, TCK 142/1-6 ncı maddesine aykırı düşen kendisi olur. Biz burada suçlu değil, ancak dâvâcı sayılabiliriz. TCK 142/1-6 yanlış anlaşılmamalıdır.

Dâvânın Esası bu olunca, ayrıntılar kendiliğinden çözümlenir.

Türkiye'nin «içinde müesses iktisadî ve sosyal temel nizamlar» hangileridir? Anayasa Mahkemesinin kararı ile «Sosyalizme açık» bulunan «İktisadî ve Sosyal» nizamlardır. «Devletin siyasi ve hukukî nizamları» hangileridir? Anayasanın resmen ilân ettiği Sosyal Demokratik nizamlardır.

Bu nizamları bugün Türkiye'de «Devirmek» yahut «Yok etmek» istiyenler kimlerdir? En başta, yıllardanberi Anayasa maddelerini değiştirmek için tahrikât ve propaganda ile kalmayıp «türlü çeşitli» örgütler» ve entrikalar kuran İktidar Partisidir. Niçin Sayın Bay S. Y. Z. Turan A.P. hakkında 142/1-6 cezasını istemiyor?

Buna karşılık, yazımızda bizim «Devirmek», «Yıkmak» istediğimiz temel nizamlar» neler imiş? özel açıklama yok. Yalnız Sayın S. B. Z. Turan, yazımızdan suç unsuru olarak şu satırları genelce ve toptan aktarıyor:

a) «Türkiye Amerika'dan buğday gelmezse aç kalacak» demişiz. Yalan mı? Daha dün Radyoda ilgili bakan resmen, bu yıl Amerika'dan 500 bin ton buğdayın ne şartlarla ithal edileceğini konuştu.

Biz bunu kınadık. Amerika'dan buğday» ithal ederek aç kalmamak «Memleketin iktisadî temel nizamı» mıdır? Hayır. 1945 yılı, Türkiye dünyaya buğday ihraç eden ülkelerdendi.

b) Türkiye : «En acıklı işsizlik ve pahalılık cehennemi kesilmiş». Yalan mı? Almanya'ya yarım milyon işsizimiz gitmiş. Türkiye'de 2,5 milyon gizli işsiz bulunduğunu ilgili bakan T.B.M. Meclisinde söyledi. Pahalılık ise, Nisan 1970 tenberi İktidarın yaptığı % 66,6 devalüasyonla her gün dörtnala kalkmış zam'lar biçiminde ortalığı kasıp kavuruyor.

Biz bunu kınadık. O iktidarlarca her gün kışkırtılan İşsizlik ve Pahalılık: Memleketin sosyal temel nizamı» mıdır? Hayır. İkinci Emperyalist Evren Savaşından önce Türkiye'de fiyatlar daha istikrarlı idi ve yabancı ülkelere yığınla Türkiye işsizleri sürülmüyordu.

c) Türkiye: «Bir Amerikan üssü ve uydusu durumunda» demişiz. Yalan mı?

Bunu Mecliste ve memlekette bilmiyen bir tek Savcı, tartışmıyan bir tek yurttaş kalmamış olsa gerektir. Yalnız İktidarın «Başbakanı Üs de-

(Devamı 5. sayfada)

"Kader Toplantısı,,

Şu Türk-İş denen örgütün yönetim kurulu 14 Ocak 1971 günü bir toplantı yaptı. Daha doğrusu, dayanamadı, kendi parmağı ile kendi şeysini şöyle bir kurcaladı.

— Türk-İş nedir?

Milliyet gazetesi muhabirine göre: «1 Milyona yakın işçinin üye olduğu» örgüttür.

Türk-İş genel yönetim kurulu üyelerinden dördüne göre: «Babil Kulesi»dir.

— Peki, yapılan toplantı nedir?

Milliyet gazetesi muhabirine göre: «Türk İşçisinin ve Türk siyasi hayatının KADERİNİ yakından ilgilendiren (Bir) toplantı»dır.

Türk-İş genel yönetim kurulu üyelerine göre: «KADER TOPLANTISI» dır. Demek belli olan bir şey var: kader görüşülüyor. Kimin yada kimlerin kaderi; işin o yanını şimdilik es geçelim.

— Toplantı nerede, nasıl yapılmıştır?

«Kızılcahamam'da ıssız ormanlar içinde bulunan Ges-İş Otelinde gözlerden uzak şekilde» (Milliyet, 15 Ocak)

— Kaç kişi katılmıştır?

«İlk günü 28 Genel Yönetim kurulu üyesinden 20 si... Sonradan bu sayı 25'e yükseldi» (Ulus, 22 Ocak)

— Toplantıya hangi meseleler getirilmiştir?

Bir kere, ikiyüz sayfalık bir rapor bohçası var. İçinden bir sürü şey çıkıyor:

1 — «Toplumsal zıdlaşmalar hergün had safhaya gelmiş, TAHRİKLER sonucu ortaya çıkan olaylar sınıf çatışması şekline dönüşmüş bulunmaktadır»

2 «Türk-İş'i Babil Kulesi olmaktan çıkarıp, BIRAKTIĞI YERDEN TARİHİ GÖREVİNE DEVAM imkânı bulunmalıdır.»

3 — «Sosyal Demokrasi denilen ideoloji sınıf hâkimiyetini kabul etmez. Türk İşçi hareketi bu ideolojinin temel unsuru olmalıdır». Yani: «Sloganları, çok açık politikası (!), işçi sorunlarına eğilişi, işçi sınıfını taban olarak benimsemesi (!) ve güçlü seçmen topluluğu ile C.H.P., Türk-İş açısından etkilenmesi kolay, birlikte çalışmaya uygun tek parti olarak görünmektedir.» Bohçadan saçılan zerzevattan bu kadarcığı yeter. Şimdi biraz nane, maydanoz, biraz da köftelik kıyma !

Aldı Hasan Türkay: «Anayasal kuruluşlar Hükümeti çalışamaz hale getiriyor. Anayasa Mahkemesinin özel yüksek okullarla ilgili kararı (Anayasaya aykırı kuruluşlar olduğu kararı) çok yersizdir, özel okullar dokuz yıldır çok iyi çalışmakta ve Türk eğitimine yararlı olmaktadır.» Ayrıca, bu konu ile ilgili olarak: Genel Sekreter Halil Tunç Merkezle taşra örgütleri arasında işbirliği sağlıyamıyor imiş, istifa etmeliymiş. Gazeteciye ne kadarı sızdırılmış bilinmez, ama gazeteciden sızan bu. Halil Tunç'un neyi sağlıyamadığını iyi kötü öğreniyoruz: «neler sağladığına» gelince bir ip ucu yok. Yok ama hazret pek celâllenmiş, Hasan Türkay'a kükrüyor: «Ben de senin işçiyi nasıl alıp sattığını açıklayacağım... Şahap Kocatopçu'dan elli bin, Çanakkale seramikten yüz bin lira rüşvet... İstifa etmeyeceğim.» Neden mi? Orasını Metal-İş Sendikasına bağlı bir sendikacı» açıklıyor: «Sen nasıl İstifa edersin Halil Abi? İstifa ettiğin an işçiler önce seni vurur.»

Öteden Osman Soğukpınar atıldı: «Ağır ithamların incelenmesi için bir tahkikat komisyonu kurulsun.» Bir de önerge verdi. «Halil Tunç bile biraz önce söyledikleri ile çelişme pahasına önergeyi desteklemedi.» «Önergeniz RET edilmiştir efendim!»

Bunun üzerine Soğukpınar'ın ısısı aniden yüz derecenin üstüne fırladı: «Böyle kokuşmuş bir kurulda görev alamam... Yönetim kurulundan istifa ediyorum.» İstifa etti de ne oldu? Ne olacak: «Dört sendika başkanı Osman Soğukpınar'ın koluna girerek tekrar toplantı salonuna soktular ve istifasını geri almasını sağladılar.» Peki sonra? «Dörtler yönetim kuruluna bir önerge vererek raporlarını geri aldılar.» Ya daha sonra? «Halil Tunç, Yönetim Kurulu üyelerinin GÖRÜŞ-BİRLİĞİNE vardıklarını» bildirdi.

«GIZLİ KADER TOPLANTISI»nda hangi konularda «görüş birliğine varıldığını» artık kolayca çıkarabiliriz. Bir kere, KADER hayrına da görüşülür, hayır duasına da. «Kimin hayrına, kimin duasına?» diye sormaya gerek yok. Besbelli ki, kimlerden «GİZLİ» ise onlara sadece hayırdua, kimlerden «GİZLİSİZ» ise onlara hayır ve hayrat!

1 — «Tahrikler sonucu ortaya çıkan olaylar sınıf çatışması şekline dönüştüğüne» göre: Gangasterlik şebekesi sendikacılık ile işçi satışı tehlikeye düşmüştür. Sonra; ne de olsa bu usûl perakendiciliğe girer; gangasterler çetesi içinde rekabete yol açıyor. En doğrusu; işçi sınıfını sistemlice (bol makyajlı bir finans-kapitalistler partisi ile başını

(Devamı 5. sayfada)

İŞE BAK:
AMAN KOMUNIZM

1 — (3-2-1971) günlü Gazetenin 1. sayfasında iri başlık :

«General ve Subaylara Komünizm... konusunda Konferanslar verildi.»

Önce «General» olmuş, o konuyu yeni öğreniyor. Geç olsun güç olmasın. Gayret dayıya düşmüş. Ankara Ordu Evi Salonunda konuşan Profesör M. Gönlübol :

«Komünizmin Muhtevası ve Metotlarını anlatmış».

Komünizm böylesine «Önemli İş» olmuş. Söyliyene bakma, söyletene bak.

2 — Aynı Gazetenin sonuncu sayfasında küçücük başlık :

«Sovyet Yazarı Gladkov'un «Çimento» adlı kitabında Komünizm propagandası yapıldığı iddiasıyla... kitabın çeviricisi A. Tokatlı'nın 15 aylık hapis ve 3 aylık sürgün cezası... Yargıtay Ceza Daireleri Kurulunda 20 ye karşı 24 oyla onaylanmıştır.»

İşte böyle «Romantik» insanlarız. «Gönlübol» lar Silâhlı Kuvvetlere resmen Komünizmin özünü (hem kim bilir nasıl) anlatır. Alkışlarız. Alt yanı bir Roman... çeviricisini «Tokat» larız. Gücümüz o kadarına mı yetiyor? Yoksa: Düşünce nasıl olsa yutturulur, dünya Edebiyat üzerine kurulur diyemi?

*

Bizde de «Önemli İşler»

Türkiye'nin 30 milyon yoksulundan 40 milyar vergi toplıyan Devletinde İçişleri Bakanlığı için en «Önemli İş» nedir? Merak etmeyin. 3/2/1971 günlü Gazeteler yazdı. Bakanlığın «Önemli İşler Dairesi» (Sınıflar Savaşı Genelkurmayı) bir «Huzur Plânı» yayınlamış.

Orada «Temiz yürekli köylülerimiz» e: «Devlet ve Hükûmet tedbirini aldı» müjdesi verildikten sonra «Güvenilir Muhtarlar kanalı ile, iki şey öğretiliyor:

1 — GENÇLER TÜ-KAKA imiş. Çünkü, gençler: Peygamberleri GÂVURUN (Markıs isminde birinin peşinden giderek kadın da müşterek aile ne demekmiş bile derler» miş.

Müslüman çocuğu «Gâvur» ediliyor.

Bıraksana Gençler ne dediklerini kendileri söylesin! Hayır, Abbâsilerin son günlerindeki tanımlama yapılıyor. Sosyalizm nedir? «İştirâk'i emvâl ve nisâ!» (Malların ve Kadınların ortaklaşılması-). Belli ki «Önemli» Baylarımız için «Kadın» da bir «Mal» dır (erkeğe alınıp satılan Mal!).

2 — AMERİKA CİCİ MAMA imiş. Neden mi? «Önemle» duyuruluyor:

«Dünyanın en zengin, en ileri ve güçlü ülkesi Amerika ile dostluk» en Önemli İş imiş.

«Zengin» olduğu için gâvur Amerika «Gâvur» olmuyor. Gâvurun köylerimize yerleştirdiği Barış Gönüllüleri» adlı casuslarının: «Milliyetinden ve dininden şüphe» ettirilmiyor. «Züğürt» oldukları için kendi çocuklarımızınkinden «şüphe» edilmesi isteniyor.

Doğrusu: Sınıflar Savaşı her saat başı bir Profesörün başında bomba patlatmakla yürütülemiyecek. İlk «Demirkırat» ı İ. İ. Paşaya kişnettikten Amerikalı uzman : «Temiz yürekli köylülerimizin» tüm «Etiler çağında» yaşadıklarını rapor etmişti. O dersi alan Bakanlığımız köylümüzü daha «Nurlu» bir çağa «ilerletiyor:» Battal Gazi çağında yaşatmayı en «Önemli İş» sayıyor.

*

Bulduk Suçluyu :
Sarı Çizmeli» Karabıyık!

Kubilây kellesi kesmekle ünlü Menemen çevresindeki Çiçekli köyüne giden gazeteci yazıyor:

1 — «Halkın yüzde 90'ı topraksız.»

2 — İş Erkeğe çobanlık, Kadına halıcılık.

3 — Geçim: «Ayran, fasulye çorbası, su»...

Böylece insanlarımızı bu dünyadan geçirtmişiz. Onlar da kalkmışlar, «Öbür Dünya» uğruna grev yaparca direniyorlar:

Birincisi : «Kurban derilerini toplamıya gelen Türk Hava Kurumu ekiplerine: KÂFİRLER denilip, köy yasak edilmiş!» (İçişleri Bakanlığının «Önemli İşler» Maddesi (para) ele alınmış.)

İkincisi : «Kur'an Kursu 100.000 liraya mal olmuş modern bir bina» iken. «Köyün 3 sınıflı İlkokulu 1969 depreminde zarar görmüş. Ancak köylü» Devletin malını biz onarmayız!» demiş.» («Önemli İşler» in Teorisi savunulmuş)

Üçüncü : «İş... Kaymakam ve Jandarma Komutanını linç etmiye kadar götürülmüş.» («Önemli İşler»in Pratiği uygulanmış).

Dehşete kapılan gazeteci şu sonuca varıyor:

«Çiçekli köyü halkını bu duruma düşüren Halit Karabıyık» imiş.

Kimdir o suçlu biliyor musunuz?

Cümhuriyet: 48 yaşında. Menemen Hâdisesi: 41 yaşında. Halit Karabıyık: 25 yaşında ve Köy İmamı ve «Atatürk Düşmanı» ve Kur'an Kursu Kurucusu ve Süleymancı!

Ve körpecik Karabıyık ise gezer tozar söylermiş:

«Benim Milletvekillerim var! Onların seçilmeler benim elimdedir.»

Hay, baban canına Rahmet bire Karabıyık!... «Devri Süleymâni» de, «Demirkırası»ye, buncacık «Önemli» hizmette edilmesin mi, canım? Neden: «Memen ben bu İşe gelemen!» deniyor?

Ağrıişçi

İşsizlik ve pahalılıktan canı bezen halkımız, Almanya'ya gitmek için İş ve İşçi Bulma Kurumlarının kapısında sıra bekliyor.

Adel kalem fabrikasında GREV

Kartal'daki Adel Kalem fabrikasında sendika anlaşmazlığı yüzünden başlayan grev devam ediyor. İşveren daha evvel Ağaç - İş Sendikası ile sözleşme yapmıştır. Toplu sözleşme kararlarına rağmen işçilerin ücreti Asgarî ücretin altındadır. İşçiler her geçen gün artan pahalılık karşısında, alamadıkları haklarını elde etmek amacıyla DİSK'e bağlı Kimya-İş ile temas kurup üye olmuşlardır.

İşveren ve Ağaç - İş Sendikası işyerinin Ağaç - İş kolunda olduğunu ve mahkemeden bu konuda karar aldıklarını ileri sürüyorlar. Bu durumda Kimya-İş meseleyi hukuki açıdan ele alıyor ve Ağaç - İş kolundaki kararın muvazaalı bir karar olduğu ortaya çıkıyor. Olayların bu şekilde gelişmesi üzerine şaşıran işveren, yeni oyunlara girerek, işçileri Kimya-İş'den zorla ayırıp Türk-İş'e bağlı gangaster, soyguncu Petrol - İş sendikasına kaydetmeye çalışmıştır Yeni oyunlar karşısında işçiler direnişe geçmişlerdir. Direniş halâ devam etmektedir.

OTOSAN MONTAJ FABRİKASINDA OLANLAR

Otosan fabrikası işçileri Sıkıyönetim öncesi Maden-İş'e kayıtlı idiler. Bu durumdan memnun olmayan sarı sendikacılar ve patron Sıkıyönetim sırasında sendikayla ilgili bütün temsilcileri ihbar etmek suretiyle tevkiflerine yol açmış ve bu temsilciler işten çıkarılmışlardır. Sarı sendikacılar patronla pazarlığa oturmuşlar ve dilediklerí gibi at oynatmaya başlamışlardır. İşçiler Çelik-İş ve Otomobil İş'i fabrikaya almak istememişlerdir. İşveren bunun üzerine Metal-İş sendikasını işyerine getirmiştir. Bu üç sendikanın işyerinde tek bir üyesi olmadığı halde patron Maden-İş de dahil olmak üzere dört sendika aidatı keseceğini bildirmiştir. Eğer Metal-İş'e girmeyi kabul ederlerse sadece bir sendika aidatı keseceğini açıklamış ve Metal-İş'e girmeleri için baskı yapmıştır. Baskılar karşısında direnişe geçenleri tensikat yapıyorum gerekçesiyle 1800 işçiyi 1500 e indirmiştir.

İşçilerle, Maden-İş arasında yapılan toplantıda on yedi işyeri temsilcisi seçilmiş, ertesi gün bu on yedi kişi çıkışları verilerek işden çıkarılmıştır. Çıkarma işlemine direnmeleri üzerine bu işlem durdurulmuştur.

Fabrikanın içinde ve etrafında özel polis durumunda bulunan patronun paralı ajanları tarafından onyedi temsilciden on dördü Üsküdar Emniyet Amirliğine, oradan da Birinci şubeye götürülüp hakarete maruz bırakılıp kanunsuz olarak 26 saat hürriyetleri kısıtlanmıştır.

Patronlar, gangaster sarı sendikacılar, ve onların emrindeki paralı fedailer, Otosan da işçilere zulüm etmektedirler. İşsizliğin ve Pahalılığın her geçen gün arttığı, Ekonomik ve Siyasi krizin kapıya dayandığı günümüzde, zulümler arttıkça işçilerin haklı direnişi bir çığ gibi gelişecektir.

Dertli halkın dilinden

Sayın (Hikmet) bey

Hikmet bey, bizim fukaralar mahallesinde Ülkü ocağının bir gün toplantısına gittim. İçeriye girdim. Bana sordular. Dediler ki :

— Sen sağcımısın solcumisin. Biz sağcı alırız.

Dedim ki :

— Sağcıyım. Kuran kursu almaya geldim. Maksusón dedim. Beni aldılar içeriye. Girdim bakdımki içerde benim tanıdığım o mahalleden bir çocuk vardır. Baktım oturmuş yazı yazıyor. sordum.

— Sen ne yapıyorsun. Dediki :

— Ben imam hatip okulunda okuyorum. Kendim komandolardayım. Sen neye geldin.

Dedim ki :

— Kuran örénmeye geldim.

Dedi ki:

— Sen de gel bizim ülkü ocağına kayıt ol.

Dedim ki :

— Ne için? komandolar için sebep nedir? Bir içerden baktımki; Sait Nurisinin diğer kitapları vardı. Dışarda da afişler yazılı, Mehmet Akif Ersoy'un resimleri asılıdır. Ayrıyetende içerde Cevdet Sunay'ın, Süleyman Demirel'in, Fevzioğlunun, Türkeş'in, Erbakan'ın, Türk-İş Genel Başkanı Demirsoy'un resimleri hemen Amerikaya gönderdiler onu da .... (okunamamıştır) Nasıl ki bir zamanda Cemal Tural öyle yaptı. Onu Amerikaya gönderdiler, daha da sesini çıkarmadı. Sustu kaldı .... (okunamamıştır) görünce Demirel şeytan kafalıdır. Daima kötüye kafasını çalıştırıyor Almış gericilik gidiyor. Ben Emniyete telefon ediyorumki fukaralar mahallesinde her akşam toplantılar yapılıyor. Bu nedir gelin bakınız. Kimse aldırış etmiyor. Sayın Cevdet Sunay kalkıp kürtleri komünist ediyor. Onlar kürdistanı kurmak istiyorlar deniliyor. İftiradır bunlar.

Sayın Hikmet Bey Başınızı ağrıttım. Kusura bakmayınız. Selamlarımızı arz ederiz.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı
Toplum biçimlerinin gelişimi
(Tarih tezi)
Yeni çıktı
İSTEME ADRESİ: LALELİ CAD. ÇELİKPALAS AP. NO: 1/3 LALELİ — İSTANBUL

Türkiyede Finans - Kapital ve bir kaç örnek

ŞAKİR DALAR

Sosyalistin en çok göze batırdığı, en çok üzerinde durduğu konulardan biri de, Türkiye'nin sınıf orijinalitesidir. Bir ülkenin sınıf ilişki ve çelişkileri bilinmeden, o ülkede «Sınıf Savaşçılığından», «Proleter Devrimci Hareketten bahsetmek, körün deynekle düşman aramasına benzer.

Türkiye Halklarını soyup soğana çeviren «500 Finans - Kapitalist ile 2.000 Tefeci-Bezirgân»dır; deniyor. Bu yargı, şu veya bu yabancı kitaptan aşırılmış, ayakları havada soyut slogan tekerlemesi değildir. Uzun yıllar çetin ve sabırlı bir araştırmanın ürünüdür. Ülkemizin gerçekliğidir.

Sosyalizm «somut olayları somut tahlil» etmeyi gerektirir. «Türkiye'de Finans-Kapital yoktur» demekle Finans - Kapital yok olmaz. Var demek de, somutluk ister. 1935 yılında Dr. Hikmet Kıvılcımlı gözlerinin içine baka baka «Şirketlerin kurucu, idare meclisi üyesi, delege üye, denetmen, müdür gibi bütün kişilerini topladık; elli banka ile elli ikisi endüstri, maden olmak üzere 102 şirketin bütün kişilerini saydık. Bunlar topyekûn 444'ü Türk, 181'i gayri Türk olmak üzere 625 kişilik çıktı. Demek Türkiye'de Finans-Kapital ve dolayısiyle Ekonomi Politik bu beş altı yüz kişinin tekelindedir. (Türkiye'de Kapitalizm s. 163)» demiş.

1971 Türkiyesinde hakimiyetinin doruğuna erişen Finans-Kapital'in anlaşılmayan (gizlenen) yanlarını biraz daha açalım. Önce kafamızı karıştıran Uluslararası Finans-Kapital'in ortaya çıkışıyla, yerli Finans-Kapital'in ortaya çıkışını birbirine karıştırmadan inceleyelim.

Uluslararası Finans-Kapital, gelişmiş kapitalist ülkelerin kendi bünyesinden doğmuştur. Türkiye'de ise dışarıdan (Uluslararası Finans-Kapital'in) etkisiyle yaratılmıştır. Nasıl mı ? «İhraç edilmiş sermaye, ihraç edildiği ülkelerde kapitalizmin gelişmesini etkiler, hızlandırır. (Emperyalizm - Lenin) s. 81. Gerçekten de Türkiye'de Finans-Kapitalizm sermaye ihraç eden ülkelerden daha fazla vurgun vurdu. Ekonomiye, Politikaya hakim oldu. Sermaye biriktirdi. «İş Bankasının 1942 yılında iştirakleri 224 bin lirayı geçmezken, 1934 yılında 11 milyon 334 bin 492 lirayı (şimdiki 1,7 milyar) bulmuştur. (Geberen Kapitalizm Kıvılcımlı)». Bugün yine büyük bankaların en başındadır. Bizi şaşırtan şey, Uluslararası Finans-Kapitalin ana vatanlarıyla Türkiye'yi karıştırmamızdır. Finans-Kapital'in teşekkülü, Çarlık Rusyasıyle Cumhuriyet Türkiye'sinde aşağı yukarı birbirine benzer. «Rusya'da : 8, 235 milyon rublelik toplamın 3, 687 milyonu yani % 40 ından fazlasını Produgol ve Prodamet sendikalarına petrol, metalurji ve çimento sendikalarına düştüğü hesaplanıyor. Böylece Kapitalist Tekellerin kuruluşu sayesinde (Rusya'da da) banka ve sanayi sermayesinin kaynaşması büyük ilerlemeler kaydetmiş oluyor. (Lenin Emp. s : 67)

«En önemli iki Rus bankası (Rus Dış Ticaret Bankası) ve Uluslararası Banka (St. Petersburg Uluslararası Ticaret Bankası) 1906-1912 yılları arasında dörtte üç oranında Alman Sermayesi ile çalışarak sermayelerini 44 milyondan 98 milyon rubleye, ihtiyatlarını 15 milyondan 39 milyon rubleye yükseltmişlerdir. (a.y. s. 65)»

Bugün Türkiye'de «Banka, Büyük Sanayi, Büyük Emlak Sahipleri ve Büyük Ticaret Sermayesinin» yani Finans - Kapital'in, Uluslararası Finans-Kapital'le nasıl bütünleştiklerini kendi yayın organlarından izliyelim.

Yıllardır, ekonomiye hakim olduğu gibi politikaya da hakim olan bankalardan İş Bankasına bir bakalım:

«Cam sanayiinde; Çayırova cam fabrikası, Paşabahçe şişe cam fabrikaları.

Şeker sanayiinde; Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.nin üçde biri İş Bankasınındır. Adapazarı, Kütahya, Amasya şeker fabrikalarına ortaktır.

Petrol: Türkiye Petrolleri A.O.nın ortağıdır.

Çimento sanayii; Türkiye Çimento Sanayii A.Ş.nin kurucu ortağıdır. Konya, İzmir ve Ankara çimento fabrikalarına ortaktır.

Bitkisel yağ sanayii; Ünülever firması, vita, sana, flora yağ fabrikalarına ortaktır.

Ağır sanayii; Ereğli demir çelik, İzmir metalurji fabrikaları, elektrolitik bakır ve pirinç mamülleri çıkaran Rabak Şirketi, Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş. ve General Elektrik firmaları'na ortaktır.

Lâstik sanayii; Türk - Pirelli lâstiklerinin kurucu ortağıdır.

Yün kumaş sanayiinde; İpek-İş'e ortaktır.

Pamuklu sanayiinde; Balıkesir Pamuklu Dokuma Sanayii T.A.Ş.ine ortaktır.

Bankacılık; Türkiye Sanayi Kalkınma Bankası'nın kurucu ortağıdır. AMERİKAN TÜRK DIŞ TİCARET BANKASI ve Sınai Yatırım ve Kredi Bankası, büyük mali iştiraklarımızdandır.

Sigortacılık; Anadolu Sigorta ve Destek Reasürans şirketinin büyük bir kısmı İş Bankasınındır.»

İş Bankasının 1971 yılı cep defterinden aldığımız bu bilgiler, Türkiye'de hakim olan yerli-yabancı Finans-Kapital'in yüzünü açmaya yeter. Yine de biz burada gizlenen Karadeniz Bakır İşletmesinin iç yüzüne biraz daha dokunalım. Karadeniz Bakır İşletmesi 1 Milyar 8 yüz milyon yatırımlı bir şirkettir. Sermayenin «500 milyon T.L. öz sermaye (yerli Finans-Kapital) 460 milyon dış kredi (Uluslararası Finans-Kapital), 280 milyon devlet kredisi (Son tahlilde yerli Finans - Kapital'in çapulu) dır.

Şirket denince, şirketin bütün parsasını toplayan idare meclisleri anlaşılmalıdır. Biz de Karadeniz Bakır İşletmesindeki yerli-yabancı Finans-Kapitalistlere bakalım; «Kurucu ortaklarımızın en son durumu aşağıdadır.

Etibank: 147 milyon

İş Bankası: 54 milyon 990 bin

T.S. Kalk. B. A.Ş.: 28 milyon (Bu banka dolaylı yoldan İş Bankasınındır.)

Akbank: 10 milyon

Endüstri Holding: 10 milyon.»

(Bankacılık Gazetesi 25.1.1971) Finans-Kapital ekonomiye böyle hakim olurken, politikayı da ihmal etmez. Usta politikacılarla içli dışlı olur. «Bir kaç yıl önce bütün gazetelerde Maliye Bakanlığı, krediler müdürü, Davidov'un büyük bir banka, hizmetine girmek üzere resmi görevinden ayrıldığı haberi çalkanmıştı. (Emperyalizm-Lenin s. 74)» Türkiye Finans-Kapitalist'lerinin, Medeni Berk'i bakanlık koltuğundan, Akbank Umum Müdürlüğüne ataması. Celâl Bayar'ı İş Bankası Umum Müdürlüğünden bakanlığa, oradan da Reisicumhur edip Çankaya Köşküne oturtması, Türkiye'nin politikasına, ekonomisine, dinine ve imanına nasıl hakim olduklarını gösteriyor.

Hâlâ bu gerçeklere gözlerini kapayan bazı sosyalistlerimiz «Türkiye sermaye ihraç ediyor mu ki, Finans-Kapital olsun» diyerek, ortalıkta kavram kargaşalığı yaratıyorlar. Yerli Finans-Kapital'i Uluslararası Finans-Kapital'in

Devamı 5. sayfada

Gerillacı Ütopya ve Panik

Filistin olaylarının düşündürdükleri : IV

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Geçen sayıdan devam)

Öyleyse, Gerillalar iktidarı mı ele geçirecek ? 2 kez hayır! Olmaz, olamaz.

1 — POLİTİKAÇA olmaz : «Filistin Direnç Merkez Komitesi, bu fikri (Komandoların iktidara gelmesi düşüncesini) oybirliği ile reddetti. Komando örgütleri öylesine bölünmüş idiler ki, öyle bir hipotez halinde Ürdün anarşi içinde sönüp gitme tehlikesine düşerdi.»

2 — EKONOMİCE olmaz : «Yabancı Devletler himayesinden yoksun kalan Ürdün, ayrıca, General Dayan ordularının insafına kalmış olurdu.» (a.y.)

İktidarı almak olmazsa :

«Kralı yatıştırmak için hiç bir şey yapılmadığı halde, bir hafta gecikme ile uçak kaçırmayı mahkûm etmek niye yarardı ? Fedâiler şehirleri işgâl etmekte, Ürdün silâhlı kuvvetlerine karşı ikide bir kabaca böbürlenmekte, Devlet otoritesine karşı türlü türlü meydan okumakta devam ediyorlardı.» (a. y.)

Hem iktidarı almıyacaklar, hem İsyan edecekler : İsyanla oyun oynanır mı? Bir El Feth'linin Batı yazara dediği gibi :

«Eğer Düzeni devirmek aracımız, imkânımız ve isteğimiz bulunsaydı, bütün o yapılanlar tamamiyle meşru olurdu.»

Buna kimi şaşkın ördekler «Maoculuk» diyorlar. Mao : Japon Saldırısı önünde, örgütlenmiş Kızıl Orduyu Çan Kay Şek'in kumandası altına verdi. Filistin Komandoları, İsrail ve Amerikan 6. cı düşman Filosu önünde, birbirlerini bile tanımıyorlar. Hiç bir Otorite, yetki ve hiç bir Merkez tanımıyan başıboş başı bozukluktur yaptıkları.

«Oysa, siyasi bir yönetim yokluğu yüzünden, aradaki rekabet arttıranın üstünde kalsın durumunu yarattığından, ılımlı liderler çarçabuk aşılıp taşıldı. Onların yerine geçenlere kimileri «Serüvenci» (anatürye),hattâ «Emperyalizm ajanı» demekte tereddüt etmez oldu.» (a. y.)

Onun için, bir yandan Krala yaranacak anlaşma öneriyorlar, ötede : Bir «Millî iktidar»ı gözdeleştirmek için 19 Eylül günü sınırlı bir Genel Grev hazırlıyorlardı.» Anarşizm'in sakrosent «Genel Grev»i bir daha «İsyan»la karıştırıyordu.

Bu durumda Gerillalar niye güveniyorlardı ?

BİRİNCİ ÜTOPİ : ORDU VURAMAZ

Devrimcinin geri ülkede iki ciddi dayanağı olabilir :

1 — «Yığınların ayaklanması»,

2 — «Ordunun çatlaması»..

Yığınların halini kabataslak bir ortalamayla Şöför Ahmet temsil eder. Ordunun halini ise, Nâsır'ın Genel Kurmay Başkanı Muhammed Sâdık Ürdün'e havadan indiği 17 Eylül akşamına dek giyotin gibi işlemiş tedip seferi açıklar Gerillacılığın bütün hüneri Başsız Develik, Beyinsiz İşgüzarlık oldukça, sonuç önceden de kestirilebilirdi.

Gerillacılar hep o karlı dağa dayandılar. Fedai Başlarından çoğu iktidara gelmeyi dilemez ve olanaksız görürken, kendisini «her türlü icâzetten hür ve serbest Marksist — Leninist» ilân eden Havatma ne yapar ?

Bir ân «Lenin» olduğunu sanır. Bolşeviklerin bir ân atıp hemen geri aldıkları : «Bütün İktidar Sovyetlere!» parolaları kitapta yazar ya.. Havatma de kendisini 1917 Eylülünde görüp : «Bütün İktidar Dirence» parolasını atmıştı. Kral Ordusunun Subay ve askerlerine : «Proletaryanın ve Devrimin saflarına katılma» çağrıları yapılıyordu.

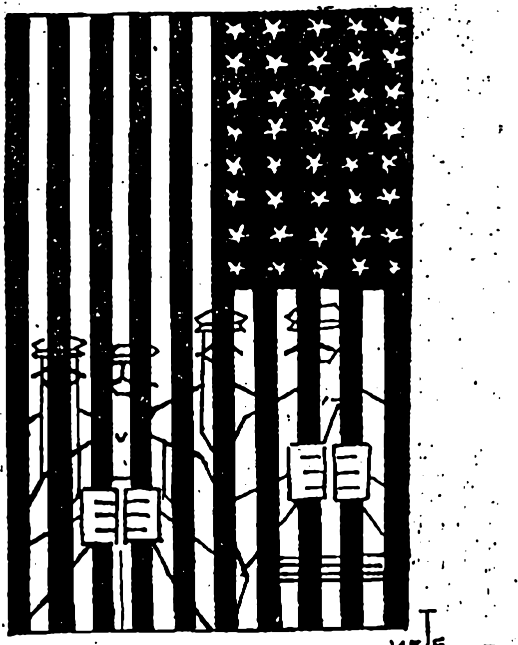
60.000 kişilik Ürdün Ordusu, Glob Paşanın bıraktığı gibi bile durmuyordu. Her gün biraz daha Fedâi'ler aleyhine «bedava provokasyonlar» la kışkırtılmıştı. Ordu: «Şu Filistinli ve İsrail köpekleri» diye içerliyordu.

«Ak Ev (Nâsır'a yeşil ışık yakan Amerika U. S.) Hüseyin'in tahtında alakonulmasını, Rogers Plânını uygulamak ve bölgede Sovyetlerin, hele Çin'in emellerine ket vurmak için gerekli sayıyordu. Onun için İç Savaştan önceki haftalar boyunca Ürdün Ordusu debboylarına önemli Amerikan silâhları ve mühimmatı akın akın yağdı.» (a. y.)

Bunu Fedâi'lerin bilmemesi olamazdı. Bu durumda onlar neye güvendiler ? Ürdün Ordusunda çok sayıda Filistinli askerlerin olsun kendilerine katılacaklarına. Demek, Fedâi Başlar o Ordu denilen zırhlı kapalı kutunun ne olduğunu bilmiyorlardı. İktidar o noktayı hesaplamıştı. Filistinlileri hep yaya asker ve kilit noktalardan uzak tutmuştu. Ordu Halkın bir parçasıydı, ama «içine en az işlenir, en çok yasaklanır» parçasıydı. Ve Kral, Fedâi'lere karşı piyadeden çok topçuyu ve öteki birlikleri kullanıverdi.

İKİNCİ ÜTOPİ : KRAL KIYAMAZ

Fedâi'lerin ikinci güvendikleri karlı dağ : «Kral, kendi şehirlerini topa tutamaz» umutları oldu. Demek Fedâi'ler, İç savaşta egemen sınıfların ne olduğunu da bilmiyorlardı. O «Her icâzetten hür Marksist — Leninist» ler : İngiliz burjuvazisinin İrlanda'da Şartist Hareketle, Fransız burjuvazisinin 1830 — 1848 — 1871 ayaklanmalarında yaptıkları katliâmları nasıl unutabilirlerdi ? Mac Mahon'lar, Cavaignac'lar boşuna mı akbabalık etmişler, kendi halklarının etiyle beslenmişlerdi. Fransız sömürücüleri, kendi gözbebekleri, «Dünya kraliçesi» saydıkları biricik Paris'lerini 1871 de ve II. Emperyalist Evren Savaşında, İşçiler iktidara gelmesin diye, can düşmanları Alman Militarizmine ve Nazi ordularına elleriyle teslim etmemişler, topa tutturmamışlar mıydı ?

Netekim Hüseyin Kralcık en büyük katliâmını ve büyük Ürdün şehirlerini topa tutarak yaptı. Ürdün'ün kuzeyinde Fedâi'leri kuşatmak ve tek tük ateş etmekle yetindi. Ancak 650 ölü, 1500 yaralı üretti. Amman ve Zerka gibi en büyük kentlerinde kan gövdeyi götürdü. Yalnız Zerka şehrinde 3.000 ölü ve 15.000 yaralıyı Kızıl Haçlılar saydılar.

Bir Filistinli şöyle der :

«Bu şerefli bir muharebe değil, mâsumların pisi pisine katliâmı idi.»

Gösterilmiş yırtıcılıktan ve kan içicilikten 50 bin Filistinli Suriye ve Lübnan'a göçebnek zorunda kaldı. Bir Amman kahvesinde, çevresindeki işsizleri şahit tutan Filistinli işçi şöyle haykırıyor ;

«Hüseyin'in bize yaptığını, Yahudiler bile hiç bir zaman yapmadılar. Şimdi gözümde tüten rüyam, Ürdün berisindeki aileme gidip katılmaktır. Yeter ki, İSRAİL yetkilileri dileğime yol ve izin versinler.»

ÜÇÜNCÜ ÜTOPİ : NÂSIR HERŞEY

Ne Ürdün Ordusunun tarafsızlığı, ne Hüseyin Kralcığın şefkatli Peygamber döllüğü tutmayınca, Fedâi'ler Nâsır'a sırtlarını dayadılar. O ise, «karlı dağların» en az güneşe dayanıklısı idi. O çapraşık çelişkileri içinde kalp sektesinden ölmeyip te ne yapabilirdi ?

Hüseyin, Amerikan Bakanı Rogers'in İsrail — Arap Plânını kabul edince, yanına «Millî Cephe» lideri Süleyman Nablûsî'yi alarak Kahire'ye gitti. Kral ile «Rais» (Nâsır) şu kendi icat ettikleri, ve kendilerinin de beğenmedikleri kanlı Filistin kar helvasını halka nasıl yutturacaklarını bilemiyorlardı.

Nablûsi eski Ürdün Başbakanı, üstelik te «Rais» in ateşli hayranı idi.

Nâsır ona şöyle dedi :

«— Süleyman Paşa, hem Rogers plânını uygulamıya koyabilecek, hem fedâi'lere tam emniyette bulunduklarını sağlıyabilecek tek adam sizsiniz. Sizin Millî birliği savunmada oynıyacak olumlu bir rolünüz var.»

Nablûsi, Fedâi'lerden aşağı kalır mı ? Rais'e şu karşılığı verdiğini söylüyor :

«Başkan Nâsır'a dedim ki, öyle bir rolü oynıyamam. Çünkü Nâsır'dan yanlı olmamla birlikte, Filistin Direncinin Rogers plânını reddedişinde kendimi Direnç'le (Fedâi direnişi ile) dayanışma içinde hissediyorum.

Bu pazarlığı ve haberi alan Hüseyin Kralcık, bir yıl önce başka olayla da beyninden vurulmuşa dönmüştü. Bakın CIA ve yerli ortakları olayları nasıl değerlendiriyorlar. Kral ile Rais 1 Eylül 1969 günü başbaşadırlar. Ansızın ortalarına bir havadis düşürülür. Libya'da Sünusî Krallığının devrildiği haber veriliyor. Hâşimî Kralcığı Hüseyin'in önünde bulunduğunu unutan hem ikircikli, hem fermanlı patavatsız Rais : Arap Dünyasında yeni bir Cumhuriyet doğuşunu en taşkın sevinç ve coşkunlukla kutlayıveriyor.

Hüseyin Kralcık, Fedâi'lere karşı katliâm emrini vermezden bir kaç gün önce, dostlarından birine sakıca şu itirafta bulunuyor :

«O sahne ölsem gözüm önünden gitmiyecek kertede belleğime çelik kalemle kazıldı.»

Kendisi öleceğine, Devrimcileri, onları yakalıyamazsa Filistinli kadın ve çocukları öldürür.

BEDEVİ'NİN AZGINLIĞI

Ürdün Ordusu öyle. Hüseyin Kralcık böyle. Keskin Rais Nâsır dersen, CİA'dan icâzetli bir ne şiş yansın, ne kebabçı... Bu gidişe önüne gelen köşebaşında bir gerillacı soğanbaşı kesilirse, Hareket ne yapabilir? Ürdün - Filistin Halkı ne diyebilir?

Ürdün Ordusundaki Bedevi: Hâşimî Kralcığına Glob Paşa eliyle şartlanmıştır. Vur dediler mi, vurur. Dost mu, düşman mı ? Bakmaz. Nerede çatırtı kopsa, orada Filistinli'yi, Ürdünlü'den ayırmaz. Ateş eder. Çapul eder. Bedevi, Muhammed zamanının Gazve'sindedir.

Gerillacılar da, Marks'ı, Lenin'i lâfta bırakıp, doğru Mao'dan bir Slogan öğrenmişlerdir: Devrimci, Halk içinde «Su içinde bir balık gibi» olmalıdır, demiş Mao. Gerillacılar şehir varoşlarında, hattâ göçmen kamplarında fakir fukara arasına sığınmışlardır. Güzel. Ama Ürdün Suyu, o Çin Suyu mudur? Ürdün'deki balıklar hemen Mao olabilmişler midir?

Hüseyin Kralcık, «bir iki saat içinde Fedâi'lerin işini bitiriverceğini» sanmıştır. Direnç çetin olmuştur. Kafası kızan, ne yaptığını zaten hiç bilmiyen Bedevi aylıklı asker, gözü karardı mı: artık Hüseyin'i de dinlemez. Allah'tan da korkmaz, Peygamberden de utanmaz. Saldırdığının yalnız canını, malını alınakla kalmaz. Yere yatırdığının ırzına da geçer. Hele Amman ve Zerka avratlarını görünce... Kurbanlardan bir tânesi Ürdün Elçisinin güzel kızıdır.

Böylesine din, iman, bir nüntan saldırı önünde Halk ne yapsın? Silâhsızdır, Bilinçsizdir. Hazırlıksızdır. Tek örgüt Fedâilerde.. Onlar da Biricik Programsızdır. Plânsızdır. Tüzüksüzdür. Son duruşmada fukara içine kaçıp, Anarşist palavrası «Genel Grev» yağmur duasına çıkmışlardır. Slogan tekerlemek başka. Siyasî Örgütlü Devrimcilik başka şeydir.

HALKIN EZGİNLİĞİ

Yapamıyacağı işi, yaparmış gibi davranan Fedâi'ler istedikleri denli, Fedâi, Kahraman olsunlar, Başıbozukluğu sürdürünce, halkta panik başlar. O halk ki, büyük çoğunluğu «Bâbil çağından kalmış, yenik, bitik Küçükburjuvazidir. Bir türlü kesin karara varamıyan Çifte İktidar (Diyarşi) ortalıkta iş ve emniyet bırakmamıştır.

«Rais» Nâsır'da Amerika U.S.'in Rogers plânını görür görmez hoşafın yağı kesilir. «Fedâilerin yayındayım!» diyen Baasçı Irak birlikleri, Ürdün toprağında kılını kıpırdatamaz. Suriye'de, Fedâi'leri tutan Baasçılar alaşağı edilir. Lübnan'da «milliyeti şüpheli» bir adam Cumhurbaşkanlığına getirilir. Amman'da domuzuna Kralcı âlet Vasfi El Tall hükûmetin başına geçer.

Halkın yapacağı: Libya ve Kuveyt'çe yapılan para yardımı ile geçimini sağlamak ve, Sudan Başbakanının: «Bu bir jenosiddir» (İnsan türünü öldürmedir) ithamiyle teselli bulmak olur. Ondan ötesi: Küçükburjuva yığını ve Küçükburjuva Devrimcisi için, hotzot sökmeyince, «Külâhını kurtaran kaptan» dır.

Bu eğilimi en iyi açıklıyan tip: «yarı yoldan ziyade» burjuvaya yakın, «yarı yoldan ziyade» proletaryaya uzak olan Fedâi Şoför Ahmet'tir. Onu en son görenler şöyle anlatıyorlar:

«Sivil Savaştan sonra, Ahmet, artık aynı adam değildi. Bizi Ürdün Kuzeyine götürmek üzere Amman'ı bırakmadan önce, şehrin kütüphanelerine bir tur yapmıştı. Şimdi, askerali yetkililerden ve İstihbarat Bakanlığından edinmiş bulunduğu serbest geçme belgesine rağmen, umudunun son damlasına dek çabalıyarak Kral Hüseyin'in bir resmini araştırıyordu. O resmi arabasının ön camına yapıştıracaktı. Büyük yol kavşaklarında Fedâi'lerin yerini almış olan Ordu barajlarında (engelli geçit yerlerinde), hiç nezaket ve hoş-yüzlülüğünü yitirmeksizin, her soruya karşılıklar vermiye can atıyordu. Haklı olarak, Ürdünötesi konuştuklarında Filistin asıllı olduğunun bir ürküntü yaratmasından korkarak, Amman asıllı olduğunu iddia ediyordu. Eski hâlini bilen bizlerden de sıkılınca, kendisini haklı çıkarma bâbında, tam altı çocuk babası olduğunu ve ne de olsa yaşamak gerektiğini» bize hatırlatıyordu.» (a.y.)

Her Fedai şehidinin yeri, devrimcilerin gönlünde ölümsüzleşir. Ama, bir ülkede ken Orijinal Sınıf ilişkilerini dupduru seçmeden, gerçek güçler dengesine sırf duygucul gösteriş kabadayılıkları ile şaşı bakmanın bilânçosu her zaman acıklı o-

DÜNYADA NELER OLUYOR

Eski sömürgelerde karşı devrim furyası

Ocak ayında Singapur'da yapılan İngiliz Uluslar Topluluğu (British Common-wealth) konferansına katılan Uganda Cumhurbaşkanı Obote daha yurduna dönme fırsatı bulamadan altındaki koltuğunu çekiverdiler. Obote, Singapur'daki konferansta, komşusu Zambia ve Tanzania liderleri gibi, eski efendileri İngilizlere başkaldırma cüretini gösterdi: İngilizler şayet ırkçı Güney Afrika rejimine silâh satacak olurlarsa Commonwealth'ten çekileceklerdi.

Emperyalizm böyledir işte: Konuşmaz, yapar. Uganda'da da derhal Obote'yi daha önce İsrail'de yetişmesini sağladığı General Emin'e devirtti. Şimdi sıra herhalde diğer ikisinde. İngiliz Finans-Kapitalinin organı bunu saklamıyor, yorumunun başlığı şöyle :

«Uganda sonuncu olmıyabilir.

«Tanzania ve Zambia'da da General Emin'in darbesini taklit etmek istiyecekler vardır.» (The Econo nomist, 30/1/1971)

Kimdir onlar?

«Radikal» «Sosyalist» Obote'nin (ve tabii Nyerere ve Kaunda'ların) halk yararına giriştiği reformlardan hoşlanmıyan «zengin Ugandalılar» ve Zambiya'lılar ve Tanzania'lılar. Halk yararına reformları onlar ve General Emin gibi vurucu güç sahne-kahramanları «tadı kaçmış bir sola dönüş» olarak görürler.

Uganda kaç yıllık devlet? 1962 ye kadar İngiliz sömürgesi, demek 8-9 yıllık bir geçmişi var. Bütün siyah Afrika aşağı yukarı öyle. İkinci Emperyalist Evren Savaşı sonrasında sömürge ülkeleri saran kurtuluş savaşlarının bir ürünü hepsi de.

Bu kurtuluş hareketlerinde öncülüğün genellikle yerli burjuvazilerde olduğunu görüyoruz. Halkı da peşine takan burjuvazi muhatabı olan emperyalist ülkeden şu veya bu şartlarla bir «bağımsızlık» koparıp ta iktidara geldi mi, bir de bakıyoruz, aradan birkaç yıl geçmeden eski efendileriyle yeniden uzlaşıvermiş. Devrimci dönemin yetiştirdiği nisbeten namuslu liderler halkın ihtiyaçlarına kulak verip te halk yararına bazı reformlara girişecek oldular mı, gelsin hükûmet darbeleri... Derhal alaşağı ediliverirler.

Lumumba, Sukarno, Nkrumah vb. den sonra şimdi de Obote bu gidişin kurbanı sayılabilir.

Yeni Vietnamlar: Kamboç ve Laos

1965-68 yıllarında Amerika Vietnam'daki savaşı şiddetlendirdiği zaman her şey yolunda gidiyordu : İşsizlik azalmıştı, şirketlerin kârları rekor seviyelere ulaşmıştı, vs... Yalnız bu gidişin bir aksıyan yönü vardı. Kızgın savaş ateşi her gün daha çok sayıda Amerikan askerini yutmıya başlamıştı. Savaş kayıpları gittikçe artıyordu.

Küçük, bencil ve aşağılık dünyaları içine hapsolunmuş Amerikan insanları, yer yerinden oynasa kıllarını kıpırdatmıyabilirlerdi. Hele başka ülkelerin zavallı insanlarının başına yağdırılan ateş onların konforunu biraz daha arttırıyorsa..

Fakat işler bu sefer değişikti. Amerika, Birinci ve İkinci Emperyalits Evren Savaşlarında, son anda savaşa girip pek az kayıpla parsayı toplamayı bilmişti. Kore Savaşında da, Birleşmiş Milletler maskesi altında, bizim Anadolu köylümüzden daha bilmem kaç ülkenin insanlarına kadar yabancı kurbanlıkları savaştırıp kendi kayıplarını enazda tutmayı becermişti. Vietnam savaşı öyle olmadı. Yarım milyonu aşkın askeriyle Amerika savaşta hemen hemen yalnız başındaydı. Ve Vietnam halkının yürüttüğü tarihin en kahraman savaşı karşısında her gün yüzlerce ölü vermiye başlamıştı.

Sevgili oğullarının Vietnam'da her an ölümle yüzyüze kaldıklarını gören Amerikalıların dünyası altüst olmuştu. Bu kaynaktan beslenen iç tepkiler, dünya milletlerinin şiddetli tepkileriyle birleşince, Vietnam savaşının kaderi değişti. Bombardımanlar durdu, Paris görüşmeleri ve Amerikan askerlerinin geri çekilmesi başladı.

YAKIN DOĞU : İKİNCİ VİETNAM OLAMADI

Derken, 1967 Haziranında, Yakındoğu'yu da dünyanın en gergin bölgelerinden biri haline getiren İsrail-Arap savaşı patladı. Vietnam savaşının hızını kaybetmesiyle meydana gelen boşluğu Yakındoğu'daki gerginlik doldurabilir miydi? Üstelik, Yakındoğu'da İsrail gibi azgın ve güçlü bir müttefik te vardı.

Yakındoğu, Batı Avrupa'nın damarlarında akan kanın, Ortadoğu petrolünün kapısıydı. Oradaki savaş Batı Avrupa'nın petrolsüz kalması, dolayısıyle bütün hayatının felç olması demekti. Böyle bir durumun yol açacağı gelişmeleri ise, düşünmek bile ürperticiydi.

Sovyetlerin de Yakındoğu'da bir güç haline gelmesi, Filistin meselesinin Arap ülkelerini gittikçe sollaştırması vb. hususlar da dikkate alındığında, Yakındoğu'daki savaş çok tehlikeliydi. Onun için İsrail-Arap meselesi çeşitli oyunlar ve provokasyonlarla şimdilik gerginliğini kaybetti.

Ancak, son yıllarda Amerikan ekonomisinde durgunluk yeniden başgöstermiye başlamıştı. İşsizlik oranı, normal sayılan %4'ün birbuçuk katına %6'ya yükselmişti. Sınanmış yol belliydi: Savaş kışkırtıcılığıyla Amerikan ekonomisinin derdine çare bulunacaktı. Bu işe en elverişli yer gene Hindiçini olarak seçildi.

YENİ VİETNAMLAR : KAMBOÇ ve LAOS

Önce Kamboç'a müdahale edildi. Şimdi de Laos...

Gerek Kamboç, gerekse Laos harekâtlarında Amerika'nın uyguladığı yeni taktik, Güney Vietnam askerlerini karadan savaşa sürüp, kendisi de havadan bombardıman, ikmal vb. yollarla destek sağlamıştır. Buna bir de isim takılmıştır : Savaşı Vietnamlılaştırma... Her halde Yakındoğu'daki İsrail örneği câzip gelmiş olacak ki, kimbilir hangi yollarla, Güney Vietnam kukla hükûmetinin emrinde öyle bir saldırgan güç kurulmasına çalışılmaktadır.

Bu Vietnamlaştırma taktiği aslında çok temelli zaruretlerden doğmuştur. Bir defa bu yolla Amerikan askerlerinin ölüm oranı düşük bir seviyede tutulup Amerika'daki tepkiler önlenmek istenmektedir. Kamboç harekâtında olduğu gibi, Laos harekâtında da, Amerikan kara birliklerinin savaşa katılmadığını ısrarla ve tek-

(Devamı 5. sayfada)

Fransada çalışan Türk işçileri

Ömer Deneli. Yurt dışına çıkalı dört ay olmuş Aydın'lı. Yirmi iki yaşında. İnşaat ve Boya firmalarından birinde çalışıyor. İşinden hiç memnun değil. Üç gündür işe gitmiyor.

Anlatıyor:

«Eski yüksek taş binaların dış yüzlerini temizliyoruz. İskele kurarken ağır kalasları kaldırıp taşımaya gücüm yetmiyor. Zaten kendim elli beş kiloyum. Bazen, iskeleden aşağı bakınca başım dönüyor. Ama eloğlu dinler mi? Bir an bile boş tutmuyorlar.»

S. — Girmeden önce işi tanımıyor muydun?

C. — «Hayır. Aslında benim kontrattaki mesleğim boyacı. Ama kendim boyacı değilim. Patron bunu, daha işe başladığımız ilk günde farketti. Ve hemen işimi değiştirdi.»

S.— Pekiy, nasıl oluyor da, «Boyacı» olarak kontrat yapabildin?

C — «Senin anlıyacağın, biz bütün diğer arkadaşlar gibi, işlerimizi kendimiz bulmadık. Bu gibi işlerle uğraşanlar var. Patronlarla anlaşıp bizim adımıza kontrat yapanlar onlar. Bana, iş çok hafif ve parası da iyi demişlerdi.»

S. — Yâni, işçi simsarları aracılığı ile geldin Fransa'ya. Ne kadar para verdin bu iş için?

C. — «Herkes gibi biz de harç-borç üç bin beş yüz lirayı denkledik. Peşin olarak, buraya isteğimiz daha çıkmaz memlekette iken ödedik. Tabii evdeki hesap çarşıya uymadı. Meselâ, saat ücretimiz beş franktı, ama patron dört buçuk üzerinden ödüyor. Pazar hariç diğer günler hep çalışıyoruz. Her gün en azından iki saat fazla mesaimiz oluyor. Buna rağmen elimizde kalan ayda üç yüz, üç yüz elli frank. Fazla mesailerimizden çok kesinti oluyor. Biliyoruz ama kime, nasıl anlatacaksın?»

S. — Burada başvuracağımız bir makam yok mu?

C. — «Yok. Lisan bilmediğimizden, resmi makamlara gidip derdimizi anlatamayız ki. Yalnız Türkiye'den işçi getirenler ve çoktandır burada çalışanlar var. Onlar da çok para istiyorlar. Bizim duvarcı Ahmet abi geçenlerde bir kâğıdı doldurtmak için yüz frank ödedi.»

S. — Yemek ve yatacak yer işini nasıl halediyorsunuz?

C — «Yanında çalıştığımız patron bize kendi garajında bir yer gösterdi. Tek oda. Aynı odada dört kişiyiz. Dördümüz de Türk. Ranzalarda yatıyoruz. Askerlik aklınıza geliyor Yalnız çok para alıyor patron bu oda için. Adam başı yüz altmış beş frank. Kendisine durumu anlatmıya çalıştık. «Beğenmezseniz çıkın» dedi. Nereye, nasıl çıkıyorsun?

«Yemek işine gelince. İlk geldiğimizde bir hafta on gün kadar memleketten getirdiğimiz erzakla idare ettik. O bitince iş bozuldu. Hâlâ da öyle sürüp gidiyor. Ancak pazar günleri yemek pişirebiliyoruz. Aslında ocak ve tencere gibi ihtiyaçları gelir gelmez almıştık. Fakat kimsede can kalmıyor ki. Akşam eve gelir gelmez yorgunluktan uyuyup kalıyoruz. Zaten iş saatleri miz uygun düşmüyor. Yiyecek satan yerler, biz işi bırakıncaya kadar kapanmış oluyor. Kısacası, öğlenleri sandüviç gibi kuru şeyler yiyoruz. Bazen de sıcak çorba. O da işyerine bağlı.»

S. — Pekiy, ne yapacaksın? İşe de gitmiyorsun?

C. «Ben işten filân kaçmıyorum. Biz herşeye katlanıyoruz. Düştük bir kere. Fakat bu kadarıyla kalsa iyi. Başlangıçta sık sık azar işitiyorduk. Hadi o neyse. Ama son günlerde, yanlış iş yapıyoruz diye tokat atmaya da başladılar. Geçen gün patron bizi kontrola gelmişti. Ben diğer arkadaşlarla iskele söküyor ve kalas taşıyordum. Farkında bile değilim. Güya patrona çarpmıştık. Herif kaldırıp iki tekme indirmez mi bacağıma. Çok ağırıma gitti. Artık aynı yerde çalışamam. Üç yüz frangı verip kontratı bozacağım. Patron Afrika'ya gitmiş, kısa bir tatil için. Şimdi gelmesini bekliyorum.»

Fransa'da Ömer gibi 20.000 Türk işçisi çalışıyor. Hemen hepsi aynı ortak dertler içinde. Bir yanda Kapitalizmin vahşi sömürüsü, öteki türedi İşçi Simsarlarının amansız soygunu. Bu iki yavuz hırsız düzeni arasında işçiler örgütsüz ve çaresizdirler.

Batı kapitalizmi, ucuz işgücünü dışarıdan sağlamakla, hem sömürü oranını arttırmak ve hem de bunu yerli işçi sınıfına karşı koz olarak kullanmak hesabı içindedir.

Sömürü düzeni varoldukça, işçiler için kurtuluş yok. Bir avuç vurguncu finans-kapitalistin egemen olduğu Batı ülkelerinden hangisine giderse gitsin..

İş ve İşçi Bulma Kurumu kayıtlarında resmi kanaldan Fransa'ya gönderilen işçi sayısı 1970 yılına kadar sadece 88 kişidir. Bu rakam, İşçi Simsarlarının kurdukları gayrı resmi iş bulma örgütlerinin ne derece yaygın ve faal olduğunu gösteriyor. En iyimser bir rakamla, Fransa'da çalışan Türklerin % 75 i bu yolla iş temin etmişlerdir. Yâni, en az 15-16 bin kişi, simsarlara 3-4 biner lira para kaptırmışlardır.

Neyin karşılığında ödenmiştir bu milyonlar? Onu yukarıda, işçinin kendi ağzından öğrendik.

A. S. — Strasbourg (Fransa)

Proletarya partisi nedir?

(Baştarafı 1. Sayfada)

işçiler, okuryazar işçiler, okumaz yazmaz işçiler, uzman işçiler, usta işçiler, çırak işçiler, kalfa işçiler, ustaşabı işçiler, sendikalı işçiler, sendikacı işçiçiler, sendikasız işçiler, ve ilh., ve ilh.

İşçi Sınıfı: bütün o zümrelerin topunu birden içine alır. Proletarya Partisi: bütünü ile işçi sınıfının en genel, en ileri, en sağlıklı eğilimlerinin teorisini ve pratiğini temsil eden örgüttür. İşçi zümrelerinden herhangi birinin veya ikisinin kendi özel eğilimlerine göre kurup güdeceği bir Parti, «İşçi» adını taşısa bile, İşçi Sınıfı Partisi olamaz. İşçi sınıfı bütününün teorik ve pratik varlığını, tarihî eğilimini tüm temsil edemediği ölçüde güdük, sapık bir zümre, kat partisi olur. Oturaklı ve tutarlı bir Proletarya Partisi rolünü başaramaz.

Örneğin, Türkiye'de TİP denilen bir İşçi Partisi» var. Buna neden Proletarya Partisi diyemeyiz? Çünkü, TİP'i kendi özel zümre eğilimlerine göre ilkin kuran ve güdenler «Sendikacılar» adını alan ve bilinen kimselerdi. Sendikacılar, şayet işçi iseler bile, çok kez işçiden kopmuş, imtiyazlı, «aristokrat» işçilerdi. Sonra hepsi «seçme» Küçükburjuva, hatta dekadan Aristokrat kalıntısı veya hayranı Aydınlar TİP makanizması içine yabancı cisim gibi sokuldular.

Bu ikisi birbirinden daha şahbaz zümrelerin melez örgütü, ister istemez: İşçi Sınıfı içinde burjuvazinin sözcülüğü» rolünü rahat buldular. Onların ilk işleri İşçi Sınıfının bütünü ile de, mücadelesi ile de. Tarihi ile de çatışmak oldu, ve kopuşmak oldu. Modern İşçi Sınıfına karşıtlıklarını «Sosyalist» sözcükleriyle ne denli süsleyip örtbas etmek isteseler, içlerinin içlerinde yatan Antikalık (Küçükburjuva eğilimi), Kemkulu ruhlarını yer yer sırıttırdı. Polis komplekslerini, Felsefelerinin «Amentu»sü yapmaktan bir türlü yakalarını kurtaramadılar.

6 — PARTİ NEDİR?

PARTİ nedir? Bir sosyal Sınıfın da, bir Zümrenin de Siyasî İktidar Savaşı yapacak örgütüdür. Sınıfın ve Zümrenin ne olduğu gözümüz önünde bulunursa, bir Parti'nin Parti adını gerçekten alabilmesi için başka neyin gerektiği daha iyi araştırılabilir. Bir Partinin, Parti olabilmesi için yalnız Sınıf Partisi olması yeter mi? Hayır. Sınıf Partisinin, aynı zamanda Siyasi İktidar Savaşı yapmıya elverişli bir örgüt te olması gerekir.

Daha doğrusu, her gerçek Parti önce Sınıf örgütü, sonra Siyaset örgütüdür. Yahut Sınıf örgütü demek, kendiliğinden Siyaset örgütü demektir. Olmıyacak bir varsayımla: Siyaset yapmayı beceremiyen bir örgüt sırf Sınıf örgütü olsa ona Parti adı verilemez. Bütün zümreleriyle İşçi Sınıfını içine almış veya sırf her zümreden işçilerin kurdukları ve güttükleri bir örgüt hemen Proletarya Partisi olabilir mi? Hiçbir zaman olamaz. Proletarya Partisi herşeyden önce bir siyaset örgütüdür.

Bunu söyler söylemez siyasetin ne olduğu, Proletarya Partisinin ne zaman, nasıl Siyasi örgüt sayılabileceği birinci problem olur. Siyasi Parti bir sınıfın sınırları ve sınıf bencilliği içine hapsolmamış bir örgüttür. Kendi sınıfından başkasını görmiyen bir örgüt, Siyaset'in dışında kalmış ve Parti olmaktan çıkmış olur. Çünkü Parti, ne bir zümreyi, ne bir sınıfı Parti, ne bir zümreyi. ne bir sınıfı dedeğil, Sınıflı Toplumda bütünüyle bir Ülkeyi ve tüm Dünyayı içine alacak. yönetecek, değiştirecek bir örgüttür. Parti bu evrensel görevini yerine getirebilmek için sınıf körlüğü denilen dar düşünce ve davranıştan kurtulmak, Siyaset yapmak zorundadır.

Bu bakımdan Proletarya Partisi herşeyden önce kendi üyelerini Politika alanında yetiştirmek, onlara Siyasi Eğitim ve Bilinç sağlamakla görevlidir. Siyasî Eğitim, lâfla olmaz: sınıflı Toplumda var olan bütün sosyal sınıf ve zümreleri kollamakla olur. Sınıf bilgisi ve bilinci bir tek sınıf içine tekyanlıca kapanıp kalmakla edinilemez. Bütün Sosyal sınıf ve zümrelerin içyüzlerini çokyanlıca kavrayıp işlemek gerekir.

Bunun ise tek pratik ve kaçınılmaz şartı: bütün Sosyal sınıf ve zümreler içinde her zaman var olan tüm hoşnutsuzları, ve tüm devrimcileri kendi içine almaktır. Onun için Proletarya Partisi yalnız işçilerin değil. her sınıf ve zümre icinden Bütün Devrimcilerin Partisi olur. Yeter ki başka sınıf ve zümrelerden Proletarya Partisi içine gelen hoşnutsuzlar :

1 — Gerçekten Devrimci olsunlar;

2 — Gerilerindeki bütün kayıkları batırarak gelmiş olsunlar..

7 — PROLETARYA PARTİSİNİN DİYALEKTİĞİ: BİLİMCİL SOSYALİZM

Buraya dek söylediklerimizden anlaşılacağı gibi, Proletarya Partisi problemi, olağanüstü Diyalektik işliyen bir makanizmadır.

O makanizmayı alışılagelmiş skolâstik Antika metot ve mantıkla, yahut metafizik Modern Burjuva metot ve mantığı ile kavrıyabilmek olanaksızdır. O nedenle, Proletarya Partisi içinde ve dışında boyuna skolâstik ve metafizik kafalar kırılıp dökülür durur.

Proletarya Partisi hem bütün İşçi Sınıfının içinde olacak, hem de öteki bütün Sosyal Sınıfların içinde olacaktır. Proletarya Partisi: hem bütünüyle İşçi Sınıfının Devrimcilerini içine alacak, hem de bütünüyle öteki Sınıf, Tabaka ve Zümrelerin Devrimcilerini içine alacak... Bu apaçık bir çelişki değil midir? Bir çelişkidir. Ama, akıldan uydurma, sübjektif ve soyut bir ölü çelişki, yâni saçma değildir: tam tersine, yaşantıdan gelme, en objektif ve en somut bir canlı çelişkidir, yâni gerçekliğin tâ kendisidir.

Proletarya Partisinin bütün gücü ve bütün dinamizmi bu gerçeklerin canlı Diyalektiğinden gelir. Proletarya Partisi iliklerine dek bir Sınıf partisi, İşçi Sınıfının partisidir. Ama egoist, kendi sınıf tekkesinin aşılmaz duvarları içinde bunamış sınıf tekelcisi bir Parti değildir. Örneğin İngiliz Trade-union'larının İşçi Partisi öyle dar sınıfcıl kaldığı için, herşeyden önce, Sendika Ağalarının, Finans-Kapital uşaklığına yatkın, İşçi Sınıfı düşmanı, Emperyalizm dostu örgütüdür.

Proletarya Partisi, yalnız İşçi Sınıfının çıkarlarını ve dar çerçevesini düşünmekle kalmaz. Sosyal Sınıflar tabusunu, İşçi Sınıfı ile birlikte Toplum alınyazısından siler. Ortada yalnız İnsan varlığını yüceltecek bir toplum ülküsünü taşır. En az Sınıfcıl olduğu kertede İnsancıl'dır. Hanı ervahı çileden çıkaran başdöndürücü Diyalektik buradadır. Bu olağanüstü: (Sınıf + İnsan) ülküsünün biricik bilimi ve bilinci, Teori ile Pratiği İşçi Sınıfı açısından Proletarya Partisi'n de sentezleştirmiş bulunan Bilimcil Sosyalizm'dir

Yeni Vietnamlar:

(Baştarafı 4. sayfada)

rar tekrar üzerinde durarak haber bültenlerine sokma gayretkeşliği bunun ifadesidir.

Ayrıca bir başka husus daha vardır : Vietnam'daki Amerikan askerleri artık savaşacak durumdan çıkmış bulunmaktadırlar. Üçte ikisi beyaz zehir müptelâsı üniformalı hippiler haline gelmişlerdir. Uçaklarla karalamaca bombalar yağdırmak hem rizikosuz, hem de kolay olduğu için o işe belki yararlar. Ama kara harekâtında satılık Vietnam askerlerinin de altındaki bir seviyeye düşmüş olacaklar 'ki, savaşı Vietnamlaştırma daha elverişli görülüyor.

DEVEKUŞU ÖRNEĞİ

Laos'a karşı girişilen saldırıyı gözlerden saklamak suretiyle tepkileri hafifletmek için girişilen oyunlar bilki «kafadan gayrımüsellâh» Amerikalılar üzerinde etkili olabilir. Ancak gülünç olmaktan kurtulamaz. Aya adam gönderme olayına denk getirilerek ve harekâtla ilgili haberlere «ambargo» koyarak dikkatleri başka tarafa çekme çabaları küçük bir tabiat olayı karşısında bir sürü karışıklığa yol açtı. Laos sınırına yığılan Güney Vietnam ve Amerikan askerî kuvvetleri yoğun sis yüzünden günlerce beklemek zorunda kaldılar. Bu arada Amerikalılardan başka herkes haftalar boyu işlenecek. Cinayetin hazırlıklarını seyrettiler.

Laos'ta olacak olanları bilmek için müneccim olmıya gerek yok. Vietnam'da Kamboçya'da ne olmuşsa gene onlar olacak. «Düşman»la karşılaşmadan ilerliyen istilâcı güçler, suçsuz insanların başına tonlarca ateş yağdıracaklar. «Metruk» (bomboş) şehirleri, ıssız yolları zaptedecekler. Fakat hiç beklemedikleri bir anda, bir saldırıyla bütün uçakları yok edilecek, Yahut tuzağa düşürülüp binlercesi öldürülecek.

Bu arada, Amerikan savaş sanayiinin çarkları yavaş yavaş hızlarını arttıracak. Hindiçini savaşı için harcanan miktar yılda 15 milyar dolardan eski seviyesine (30 milyar dolara) çıkacak, ve onu da aşacak. İşsizlik oranı «normal» düzeyine inecek ve Amerikan ekonomisi birkaç yıl daha rahat nefes alacak.

Amasya

Baştarafı 1. Sayfada)

Bir ilkokul müdürü, boğazına yular takılarak öldüresiye dövülüyor. O'dü sanılarak çaya atılıyor. «Demokratik Türkiye»de kaymakamın, evi taşlanıyor.

Her gün gazetelerde, devrimci gençlerin boy boy fotoğraflarını görüyoruz. Yüzlerce genç hapislerde sürünüyor. Yüzlerlercesi gıyabi tevkif yüzünden, polislerle saklambaç oynuyor. İç İşleri Bakanı «Demokratik Hareketlere katılan iki yüz elli öğrencinin fişlerini hazırlatmak için,» emniyet müdürlüklerine talimat yağdırıyor.

Ve Şerafettin, bir gece yarısı evinin önünde alça öldürtülüyor. Amasya Savcısı İsmail Hakkı Er «TİP İl Başkanı Şerafettin Atalay'ın öldürülmesi olayının bir siyasi cinayet olduğu kanısında olduğunu, ancak her şey kesinlikle ortaya çıkmamıştır.» diyor.

Şerafettin'in ölümü bu olaylar dizisinin dışında aranmamalıdır. Artık bu işin «kanı» sı falan kalmamıştır. Her şey «kesinlikle» ortadadır. Şerafettin'i öldürenler otuzu aşkın öğrencinin kanına giren, 15-16 Haziran da işçileri, Gızlavet Lastik Fabrikasında Hüseyin Çapkan'ı öldüren, Emperyalizm ve onun yerli ortağı Finans - Kapital Çeteleridir.

Günah tekesi

(Baştarafı 1. sayfada)

şılayanların, işçileri, öğrencileri sokak ortasında öldürtenlerin kimler olduğunu halkımız öğreniyor.

Celâl Bayar ve Demirel'in yakını Mığırdıç Selefyan, milyonlarca lirayı cebine indirerek yurddışına kaçabiliyor. Hem de «Komünistlerin nefes alışlarını bile dinleyen» hafiyelerin gözlerinin içine baka baka.

İsrailoğullarının yedikleri herzeleri «Günah Tekesine» yüklemeleri gibi; Devrimci Gençliğin lideri Deniz Gezmiş ve yapraban adamı Süleyman Demirel'i harcamakla yerli-yabancı Finans - Kapital suçlarından arınamaz.

Zuhur

(Baştarafı 2. Sayfada)

En eski Sosyalistler, salgın vebâlı, ellizzamlı tehlikelerdir. Bilgisizlikleri, beceriksizlikleri, abdallıkları yüzünden Türkiye'de Devrimci hareketin başını yemişlerdir. Aman ha! Onları bir yerde görseniz, dik başınızı çevirin! Başınıza iş çıkar sonra, ha»

Bu öğüdü veren Finans-Kapitalin gizli görevlileri (CIA ve yerli benzerleri) idi. Bu öğüdü İşçi Sınıfına verse, ters sonuç alacağını biliyordu. Çünkü ezilen, yenik İşçi için, ezik ve yenik oluş bir suç olmazdı. Eneskileri de İşçi Sınıfı gibiyseler, alınyazısı birliği gibi, yürek birliği de var demekti. Demek, gizli görevlerin, emirlerinde çalıştırmadıkları İşçilere Eneski Sosyalizmi kötülemeleri, İşçi Sınıfına Eneski Sosyalizmi açıkça övmeleri yerine geçerdi. Gizli Finans-Kapital görevlileri bu madalyayı Eneski dövüşçülerin göğüslerine kendi eliyle takmak istemezdi. İşçi Sınıfı işi ciddiye alıverirdi.

Yukarıda CIA öğüdü: «cahil halk» tan çok yüksekleri kanat germiş, bilim ve bilgiçlik imtiyazını tekelinde tutan parlak düşünceli Aydınlara saçıldı. Aydınlar bu iş için biçilmiş kaftandılar. Aydınların binde 999'u, Devrimciliği, heyecanlı hovardalık gibi «Şân olsun» diye yapılan bir gösteri sayarlardı. Zafer yoksa, onlar da yoktu. Şân olacaksa, «benim şânım» olmalıdır. Tarih benimle başlarsa, geçmiş gelecek bütün «Şân ve Şeref» ler benim olur.

Bu eğilim, Aydını kolayca avlar. CIA da oltasının ucuna bu yemi takar. Aydının bu yeme bütün galsamaları açıktır. Zaferde ve Şânda, Şerefte «rakipsiz», «eşsiz örneksiz» kalmak için, Aydın, herşeyden önce : birlikte yola çıktığı öteki Aydınlara çelme takıp geride bırakmıya çalışır. Geçmişten kalma Eneski Devrimci mi yaşıyor ? Onu tüfekle vuramazsa, dedikoduyla öldürmiye can atar. Neler bulmaz, cinayetini işlemek için ?

Onun için, biz, ne zaman öyle, «bulutsuz gökten yıldırım» inerse bir Bildiri gördük mü «korkarız». Bildiri'den değil, Bildiricilerin gece başlarına kimbilir ne geleceğinden korkarız. Ya ideolojik, yahut pratik çıkmazlarda ziyan olmalarına acırız. Onlar kendilerine acımazlar. Dâvâya da acımazlar. Sapıtmaları ile, hareketi derleniştin ve ışıktan yoksun ederler.

Bir asgari programın

(Baştarafı 2. Sayfada)

bir SAFHASI daha gerçekleştirilsin.»

Yukarıda geçen «İNKILÂP» sözcüğünün şimdiki Türkçesi «DEVRİM» dir. «SAFHA» sözcüğününki de «AŞAMA» olmuştur. «MİLLÎ DEMOKRATİK İNKILÂP SAFHASI» sözünün «MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM AŞAMASI» biçiminde Türkçe'den Türkçe'ye tercüme edilmesi, başka bir anlamı getirir mi ? Formül olarak hayır. Ama, yalnız o formülün tercümesi, somut Türkiye ekonomi ve politika özlçünün yerini tutabilir mi ? Gene hayır.

TOPRAK bölümünde şu prensipler açık ve kesin olay ve rakamlardan çıkarıldı :

«Her MİLLİYET dâvâsı gibi, ona bağlı olan her DEMOKRASİ İNKILÂBI da her şeyden önce temeli toprağa dayanan bir KÖYLÜ MESELESİ'dir.»

«Türkiye'deki asıl DEMOKRATİK İNKILÂBIN konusu KÖYLÜ çoğunluğudur».

«Klâsik anlamıyla DEMOKRASİ demek, genellikle köyde ve şehirde her türlü DEREBEĞİ ARTIKLARINI temizlemek, özellikle köylüyü toprak sahibi etmektir. KÖYE DEMOKRASİ'yi sokmakla FİNANS - KAPİTAL'i sokmak iki bambaşka problemdir».

Burada dahi «Demokratik İnkılâp» sözü, «MİLLİYET» sözcüğü ile yanyana getirilerek bir slogan balonu şişirilmek istenmemiştir. Marks'ın tam 100 yıl önce (6 Nisan 1868 günü) yazdığı şu gerçek ele alınmıştır :

«Her zaman şu kanıda oldum ki, SOSYAL DEVRİM — ciddi olarak tabandan, yâni büyük emlâk (Fonsiyer) mülkiyetinden başlamak zorundadır.» (K. Marks : Kugelman'a Mektup)

Bu doğrunun 100 yıl sonraki Türkiye'de aldığı özel orijinalliği, uzun yıllar emeğinden bir kaç satırla olsun çıkartılmıştır. Bu orijinalite, Endüstri alanında da, Toprak alanında da Finans - Kapital'in girmesi ve Derebeğliğin onunla kaynaşarak büsbütün yerleşip kökleşmesidir.

Bu orijinalite kavranmadıkça, Türkiye'de gerek sosyal Strateji ve gerekse sosyal Taktik alanına yakıştırılarak her yuvarlak formül, «Yabancılaşmak» tan kurtulamaz. Otuz kırk yılların gerilerine düşülür. Canalıcı ekonomik ve sosyal gerçeklerden cayılır. Yabancı kitapların derli toplu sözleri, sigara çekiştirir, kahve höpürdetilir gibi keyif çıkartmak : Devrimci düşünce ve davranışla karıştırılır.

iktidar millete ihanet ediyor

(Baştarafı 1. Sayfada)

GIDA MADDELERİ

	(6 ay önce) Devalüasyondan önce			(6 ay sonra) Devalüasyondan sonra	
Pirinç 1 Kgr.	350	Kr.		600	Kr.
Patates 1 Kgr.	130	Kr.		150	Kr.
Kuru Fasulye 1 Kgr.	350	Kr.		550	Kr.
Kuru Soğan 1 Kgr.	95	Kr.		125	Kr.
Mercimek 1 Kgr.	300	Kr.		650	Kr.
Kesme Şeker 1 Kgr.	350	Kr.		450	Kr.
Toz Şeker 1 Kgr.	325	Kr.		395	Kr.
Koyun eti - Kgr.	13.50	L.		20.00	L.
Sığır eti 1 Kgr.	12.00	L.		15.00	L.
Tavuk (kesilmiş)	12.00	L.		22.00	L.
Yumurta Adedi	45	Kr.		75	Kr.
Zeytin 1 Kgr.	700	Kr.		10.00	L.
Zeytinyağı 1 Kgr.	800	Kr.		12.00	L.
Margarin 1 Kgr.	680	Kr.	Bulunursa	12.00	L.
Süt 1 Lt.	200	Kr.		300	Kr.
Sadeyağ 1 Kgr.	18.00	L.		24.00	L.
Kaşar pey. 1 Kgr.	18.00	L.		24.00	L.
Beyaz pey. 1 Kgr.	10.00	L.		14.00	L.

AKARYAKIT, YAKACAK

	Devalüasyondan önce			
Odun Çekisi	45.00	L.	70.00	L
Gaz yağı 1. Lt.	90	Kr.	125	Kr.
Benzin (Nor.) 1. Lt.	108	Kr.	144	Kr.
Benzin (Süp.) 1. Lt.	147	Kr.	190	Kr.

Finans - Kapital iktidarı, kimsenin gözünün yaşına bakmadan ilâç fiatlarına % 40-50 arasında, kiralara % 35-40 arasında, akaryakıt yakacak fiatlarına % 50-60 arasında zam yaptı. Devalüasyon ile Türk Parasının değerini % 66 düşürdü. Yani: Çifte kavruluş.

Uluslararası Finans — Kapitalle yerli Finans — Kapital gizlice anlaştılar. İktidar bir gecede her Türkiye'li yurttaşı: 100 kuruşluk malını yabancıya 33 kuruşa satmak zorunda bıraktı. Aynı yurttaş, gavurun her 33 kuruşluk malını 100 kuruşa satın almaya mahkûm edildi. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, sıra sıra yeni ağalara (Tefeci - Bezirgan vergiler fakir fukara halktan alınıp şirketlere (Finans - Kapitale) ve Hacı ağalara verildi. Finans - Kapitalizm Tekelci Devlet Kapitalizmini kullanarak halkın kursağındaki lokmasını ve bacağındaki donunu bile soyar. Yetmedi mi, «Sevr Anlaşmasından daha ağır hükümler getiren Ortak Pazar anlaşmasiyle» Vatanı toptan satılığa çıkarır.

İşler buraya gelip dayanınca başta İşçi Sınıfımız olmak üzere köylü yığınlarının, küçük esnaf ve dar gelirli memurların Ekonomik Mücadelesi Siyasal mücadele için çığlık ve kanama halini aldı. Artık anlaşılıyor; İşçilerin Fabrika Grevleri, Köylülerin Toprak İşgalleri, Devrimci Gençliğin Politik Mücadelesi, «İŞÇİ SINIFININ PARTİSİ» içinde birleşip sentezleşmedikçe kurtuluş yok; hepsi de saman alevi gibi yanıp sönmeye mahkûmdur. Ekonomik mücadele (ki kazançları geçici ve sınırlıdır) bile ancak işçi sınıfının partisi tarafından yönetilirse başarıya ulaşabilir.

İşsizlik ve pahalılığın panzehiri «Teşkilâtlı bir Millet olmaktır». Teşkilâlâtsız millet köle demektir. İşsizlik ve Pahalılık zincirinden, Anarşi ve Dağınıklıktan kurtulmanın tek yolu Proletaryanın Siyası Partisi ve onun yönetim ve denetiminde işliyecek yığın örgütleridir.

Açıklama

(Baştarafı 1. sayfada)

nü çıktı. Ancak; yedi sayıdan sonra yayına devam edemedi. Bu bakımdan, elinizdeki 9. sayı aslında 16. sayıdır. Bağlantıyı kurmak için (9 — 16) diye numaralandık; gelecek sayıya sadece 17 sayı — numarası verilecektir.

Arkadaşların abone ve dağıtım işlerinde yardımcı olmalarını, kitap ve gazete paralarını kısa zamanda göndermelerini rica ediyoruz.

Bayram dolayısiyle Gazetemiz geçen hafta yayınlanmamıştır. Bundan sonra, her hafta düzenlice çıkacaktır.

SAVUNMA

(Baştarafı 2. Sayfada)

ğil Tesis» diyerek cesaret arzederken, Amerikan uyduluğumuza başka ad takılmasına çalışıyor.

Biz bunu kınadık. «Amerikan üssü ve uydusu durumunda» olmak, Türkiye'de «Devletin siyasi ve hukuki nizamları» mıdır? Hayır.

Bir zamanlar Türkiye'de ne İncirlik, ne Karamürsel ve benzerleri yerlerde hiç bir Amerikan üssü veya «tesisi» yoktu. Trumann Doktrini'nden önce de Türkiye hiç bir zaman böylesine Amerikan uydusu olmamıştı. Türkiye, Sivas Kongresinde teklif edilen Amerikan Mandası olmayı uygulamamıştı.

Demek Sayın Savcı Y. B. Z. Turan'ın suç unsuru diye ele aldığı konulardan hiçbirisi: ne Memleketin İktisadî ve sosyal temel nizamları» dır; ne «Devletin siyasi ve hukukî nizamları»dır. Açık seçikçe yanlış kapı çalınmıştır ve bir Adlî Hataya kapı açılmıştır.

Geriye bir nokta kalıyor:

1 — «Dünyanın en geri Çarlık ülkesindeki insanlar»;

2 — «Dünyanın yarı üretim kapasitesini tekelinde tutan Amerika»... Var mı? Var. Yarım yüzyıl geçmeden, bu varlıklar:

«Uzayda ve düzeyde at başı birlik yarışıyor» demişiz. O da mı yalan?

Ne «insanları», ne «Amerika»yı «methü istihsan» etmemiş. Oldukları gibi ele alıp, yaptıklarından «Memlekete ve «Devlete» mümkünse bir İbret dersi çıkartmak istemişiz. Ne olur. Türkiyemizin de, o «en ileri» ülkelerle «Uzayda düzeyde at başı birlik yarış» yapmasını özlemişiz yazmışız.

Bu olağanüstü doğal ve mâsum Yurttaşlık özlemine, Sayın Savcı Yardımcısı Bay Zekâi Turan katılmıyabilir. Ama, resmen «suç» olarak: «Neşren Komünizm Propagandası yapmak» damgasını nasıl vurabilir? O zaman uluslararası Spor yarışmaları ve At yarışları havadisleri içinde de, işi başından aşkın Adliyemizi boşuna uğraştıracak: «Komünizm Propagandası» aranamaz ve bulunamaz mı?

Ben burada açık bir zühûlün yahut gizli bir emrin kurbanı edilmek istendiğimden kuşkulanıyorum. Savcılık şeklen Kanun emrindedir. Ama gerçekte Bakanlığın dolaysızca etkisi altında bulunur. Sorgu Hâkimliği hiç değilse biçim ve özce «Millet adına yargılama» yapan bağımsız Adalet temsilcisidir. Savcılığın tutumunu anlayışla karşılıyarak, işbu gereksiz dâvâda men'i muhakeme kararı vermesini saygı ile dilerim.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Kader toplantısı

Baştarafı 3. sayfada

bağlıyarak) ve toptan satıp rahatına bakmak. Ancak; bu teklifin «kaabil-i tatbik» olmadığında «GÖRÜŞ BİRLİĞİNE varılmıştır.»

2 — Peki ama, şebeke tam bir «Babil Kulesi. kokuşmuş bir kuruluş.» Ya sonra havaya uçar da altında geberirsek? Yarına marına boş ver be kardeşim. «BIRAKILAN YERDEN TARİHİ GÖREVİNE DEVAM!» Ve görev başına geçildi.

«— Oğlum garson iki viski söylemiştik. nerde kaldı?»

«— Bana bir votka-limon. beye de kanyak.»

«— Yer 250... iki pot daha. . Rest!»

«— Sen nasıl istifa edersin Halil Abi? İstifa ettiğin an işçiler ilk önce seni vurur»

Mit ve it ajanları ile işçileri vurmakta bir daha «Görüşbirliğine varıldı.»

İşçi Gönüllüsü

Erzurumda devrimcilere

(Baştarafı 1. Sayfada

de var. Mahmut Özen, Maksut Çatak, Seyhan Özdemir Erzurum Cezaevinde. İki arkadaşı, Muhsin Gür ve Mehmet Aslan da aranmaktadır. Bunu kimse inkâr edemez. Kimdir bu kişiler?... Mahmut Özen ve Maksut Çatak: İki, üç yıl önce Deniz Harp Okulundan çıkarılan devrimci gençler. Yabancı değil. bizden. İşin aslı bu. Duman nerdesi altında vatan gerçeklik bu. Devrimci olmak, yerli-yabancı Finans-Kapital haydutlarına karşı, en çetin şartlar altında mücadele vermek gerçek olan bu. Lüzum yok söylemeye. Devrimcilere karşı bu komplolar, bu tertipler sökmeyecektir. Varsın Finans-Kapital iktidarının zülumları artsın, tertipleri yoğunlaşsın Zülumları artsın ki ölümleri yaklaşsın.

Ortanın solu, küçük üretmenlerimiz

(Baştarafı 6. Sayfada)

bütün küçükburjuvalara tam ekmek kapıları değilse bile, şölen ve tören sofralarından kimi diş kovuğunu dolduracak kırıntılar sunabilmişti. Hâlâ o kırıntılarla köşede bucakta CHP gönüllülüğü yapan sayıca pek çok küçükburjuva vardır.

Yalnız, bugün Devlet ve Devlet Kapısı Finans-Kapitalin tekelindedir. Şehir küçükburjuvalarını «Devletçiliğimiz» kanallarından sürüyle Finans-Kapital Partileri her zaman kendi zafer arabalarına zincirliyebilirler. Buna karşı CHP'nin «Halk dalkavukluğu» etmesi yetmez. Bir An önce Devlet'i ele geçirmesi gerekir. Şehir küçükburjuvaları ancak o zaman, kuvvet gördüğü yere eğilme içgüdüleriyle. CHP'den yana olabilirler.

Köy Üretmenciklerine gelince... Onlar Nemrutlar ve Firavunlar çağındanberi. 500 küsur «Kasaba» mızda örümcek yuvalarını kurmuş Tefeci-Bezirgân oğlarıyla kıskıvrak bağlı, geriliğin maddi mânevi tutsağı durumundadır. Büyük ve dehşetli yoksulluktan patlanın kertesinde ezik duran Köylü yığınlarımızı kazanmak ancak ve yalnız gelenekcil Tefeci-Bezirgân ağlarını (1300 yıllarında Osmanlı atalarımızın yantıkları kadar olsun) bir vuruşta yokedebilmekle olanaklaşabilir.

Demek CHP'nin başarı şansı: 1 — Aşağıda Toprağı 2 — Yukarıda Devleti, Finans-Kapital ve Tefeci - Bezirgân Hacıağalar tahakkümünden kurtarmakta yatıyor. Bu kurtarış, İkinci Kuvayimilliyecilik hamlesi ister. CHP'nin başında Birinci Kuvamilliyeciliğin sayılı ve saygılı liderlerinden en realist olanı var. Ona uzun ömürler dilemek yetmez. Doğa kanunlarının kimse önüne geçemez. O lider sağken, CHP: Devleti ve Toprağı, Antika ve Modern Tekelci Sermaye derebeğliğinin pençesinden ve tırnağından kurtarabilir mi?

O zaman «Ortanın Solu» veya «Sosyal Demokrat Gençlik» girişimleri ciddiye alınabilir. Şehir ve Köy Küçükburjuva yığınları ilk kez rahat bir nefes alarak gözlerini açabilir. Türkiye'nin büyük devrimci İşçi Sınıfı, o gerçekten demokratik Kurtuluş Savaşına bütün yaratıcı gücü ile dayanak olur. Bütün Türkiye Devrimci Güçleri, Birinci Kuvayimilliyecilik liderini, yeniden çizmelerini çekmiş olarak, başgeçmiş görmenin güvencini duyar. «Anarşi» durur. Bizantizmler tavsar.

Yoksa, Türkçe kadar Atasözü bol dil pek azdır: «Atı alan Üsküdar'ı geçer.» Hayat, hepimizden güçlüdür. Bakarsınız «dün doğmadan meşine'i şeb'den neler doğar.» Yâni: geceler her zaman gebedir. Ve «Son pişmanlık fayda vermez.»

Üretmenciklerin (çalışkan Köylü ve Esnafların) biricik uyanık fedai dostu nasıl İşçi Sınıfı ise, Ortanın Solunun da biricik içten ferağatli dostu Sosyalizmdir. Çünkü, ne İşçi Sınıfı, ne proletarya ülküsü Sosyalizm: ne kimseyi aldatmakta, ne külâh kapmakta hiçbir sosyal problemin çözümü göremez.

Çocuk, doğacaktır değil, doğuyor. Yazıktır Halk anacığa boş yere kıvrandırıcı sancılar çektirip durmak.

Türkiye' de

Baştarafı 3. sayfada

ana vatanları ile karıştırırsak, meseleleri arap saçına döndürür içinden çıkamayız.

Yerli Finans-Kapital, Türkiye'nin zaman ve mekânı içinde ortaya çıkan bir olgudur. Finans-Kapital'in sermaye ihracı, «Sermayenin ihraç zorunluluğu, (tarımın geri kalmış olması ve kitlelerin yoksulluğu sebebiyle) sermayenin kârlı yatırım alanı bulamadığı bazı ülkelerde kapitalizmin «yüksek derecede olgunluk» kazanmasına bağlıdır. (Emperyalizm - Lenin s. 70)» İhraç zorunluluğu «İslâmın beş şartı» gibi bir kalıp değildir. Ülkemizin hakim sınıflarını, ülkemizin şartlarında aramalıyız. Başka ülkelerin hakim sınıflarını getirip, Türkiye'nin hakim sınıflarının yerine koymak ucuz devrimcilikten başka bir şey olmaz.

Sosyalist
DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Ortanın solu, küçük üretmenlerimiz

(Geçen Bölümden Devam)

Oysa Tefecilik ve Vurgunculuk, bugün Batı Kapitalizminden tercüme — aktarma, Sandıktan ve Meclisten fırlama kanunlarla bile «resmen» yasaktır. «Kanun Devleti» diye gırla gidilen bir ülkede, Üretmenciklerin ejderhalarına Üretmenciklerin koruyucusu olacak bir «Ortanın Solu» bu denli kadife eldiven kullanmalı mı? Hayır...

Yoksa B. Ecevit, Esnaf ve Sanatkârlar önünde hitâbet heyecanile bir «sürç'ü kelâm»a, dil kaymasına mı uğramıştır? Gene: hayır! Çünkü, sözüne başlarken yalnız «haksız» (!) ve «yersiz» (!) Tefeci — Vurguncular.. (pardon: Aracılara diyecektik) «kısık» ses çıkaran B. Genel Sekreter, sözünü bitirirken de aynen öyle diplomatlık eder. Büyük bir ciddiyetle, 30 lira vergisinden 29 lirasını kaçakçılığa getirenlere, 50 milyon yerine 1500 milyon lira vergi vermelerinin daha akıllıca bir tutum olacağını önerir. Çünkü.. bakın ne olurmuş o zaman:

«O zaman Esnaf, evet, ben senede birkaç bin lira vergi ödüyorum ama, Devlet, Tefeciden de, Aracıdan da, Toprak Ağasından da, milyonlarca lira vergi alıyor, o zaman elbet ben de üzerime düşeni yaparım diyecektir». (a. y.)

Tefeci ile Üretmenciği: 7 bin yıldanberi olduğu gibi, «birlikte yaşatmıya» çalışan bu tutum nedir? Dökülen kanların üzengiyi geçtiği gün kurtla kuzuyu kardeş kardeş yaşatan kutsal masal. Bunu Tek Parti denedi: rahatça semiren kurtlar (Sermayeciler) ilk fırsatta CHP vesayetini devirip kendi «Çokparti» gösterişli sandıktan çıkma diktalarını kurdular. Ortanın Solu, «Denenmişi denemek» le kimin sakalını yakmak istiyor?

Tatlı Hülyâla Acı Hakikat

CHP böylesine çıkmaz sokaklarda halk denilen çoluk çocuğu oyalarken, Kapital hazretleri işini takıntısız yürütüyor. Ve Ortanın Solu ile alay ederce, bildiğinden şaşmıyor. Ve eski oyun sürüp gidiyor.

CHP «Aracı» düşmanlığı mı ediyor? Mükemmel! Finans-Kapital anasından doğdu doğalı «aracı» ların düşmanıdır. Bütün mesele o «ıflâh olmaz böcekler» gibi üşüşmüş kimseleri, Tekelci Sermayenin disiplini altına sokmakla çözümlenir. Kalın Sermaye'nin böyle CHP'yi şaşırtan yavuz hırsızlığını görünce hayal kırıklığına uğrıyan B. Ecevit sızıldanıyor:

«Şimdi aradan 5 yıl kadar geçtikten sonra pek çok kimsenin aracılardan şikâyete başladığını görmek şüphesiz ki, bizi sevindirdi. Fakat sevincimiz yarım kaldı. Çünkü, gördük ki, bazı kimseler aracı sözünden esnafı kastetmektedir. Oysa biz, hiç bir vakit aracı sözünden esnafı kastetmedik». (a.y.)

Sen, Sosyal Sınıflar denli kaçamağa yer vermez terimler dururken, «Aracı», «işbirlikçi» gibi sınırı belirsiz aydın küçükburjuva yakıştırması lâf orijinalliğine kapıl. Eloğlu armut mu toplar? O da senin verdiğin silâhla seni vurur. Sen yanıp yıkılırsın: Antika ve Modern Sermaye ne yaptığını bilir:

«Halkı soyan, sömüren aracıların esnaf olduğu izlenimi haksız olarak yaratılınca bunun sonucu olarak ne tedbir akla gelir? Esnafın işini esnaftan almak tedbiri akla gelir. Bu şekilde tedbirler alınmıya başlamıştır: Devlet olarak büyük satış yerleri kurulması düşünülüyor. Hattâ Türkiye'nin büyük sermayedarları devalüasyondan önce birer açıklama yaptılar ve esnafın halkı soyduğundan şikâyet ederek, büyük sermayedarların bir araya gelip, büyük satış yerleri kurmaları gerektiğini söylediler.» (a. y.)

«Baba» Devlet Finans-Kapitalin emrinde. Kapital kendisi erişemedi mi, «Devletçiliğimizi» koşturur. Ortanın Solu bile, Devletçiliğin nasıl işlediğini bilmiyen geniş topluluklara o haber vermekten kendini alamaz:

«Ama bilinmiyen perde arkası gerçek şudur: Et ve Balık Kurumu... Orta Anadolu'daki, Trakya'daki, Balıkesir'deki, Doğu Anadolu'daki, besicileri sömüren bir avuç insana kredi ve avans verme politikası güder.

«Tütün yetiştiren köylü tütününü eskisinden daha pahalıya mal edip daha düşük fiyatla satıyor. Bu hayat pahalılığı karşısında... ve ilh., ve ilh.» (a. y.)

Sosyal Gerçekliğimiz Nedir?

Acı hakikati B. Ecevit bilmez mi? Bilir. Hattâ söyler bile:

«Biz, der, çağımızın büyük işletmecilik, hatta pazarlama ve satışta dahi büyük işletmenin çağı olduğunu kabul ediyoruz. Bu gerçeği görmemezlikten gelemeyiz.» (ay. y.)

Öyleyse, Büyük Üretim önüne geçilmez bir «gerçek» çığ ise, şimdi ne yapılabilir? Herşeyden önce hangi Ekonomik ve Sosyal düzende yaşadığımız objektif ve somut olarak ortaya konulur. Sonra o şartların Üretmencikler yararına nasıl değiştirilebileceği araştırılır ve uygulanır.

Türkiye'de egemen Ekonomi ve Toplum düzeni nedir? Melez, karma bir «Modern + Antika) Sermayenin sosyal düzenidir. Sermaye düzeninde iki karakteristiğin önüne geçilemez:

1 — Sermaye: bir tek Üretmenciğin yarı kadar küçük değildir. Birçok, kimi yüzlerce, binlerce Üretmenciğin varından çok daha büyük bir araç'tır. Onunla Üretmencik (kimi yalancı pehlivanların deyimile) «Başa güreşemez.»

2 — Sermaye: Antika biçimiyle Üretmenciklerin var olmaları için şarttır. Moden biçimiyle, Üretmencikleri işçileştirip (proleterleştirerek) ortadan kaldırdığı yerde bile, büyük üretimle millet ölçüsünde geniş tüketmen yığınları arasında bütün ekonomik ilişkilere egemen olur. Yâni Antika Toplumda da, Modern Toplumda da Sermaye temeli bir aracı'dır.

Türkiye gerek Antika Sermayenin, gerekse Modern Sermayenin at oynattığı bir ortamdır. Bu ortamda CHP. solculuğu ne vaiz ediyor? Başlıca iki şey:

1 — Aracıların Sömürüsünü gidermek;

2 — Üretmencikleri Örgütleyip güçlendirmek.

Bu iş nasıl olacak? Sayın B. Ecevit'in önerilerini, oldukları gibi ele alalım.

B. Ecevit diyor ki:

«... Bizim kanımız şudur: «Üretici Halk örgütlenmelidir.» (Ulus, 28/10/1970)

Halk için ve nasıl örgütlenmelidir? CHP'nin ardında, birkaç yüzbin kişilik «gönüllü» Kapıkulu Kadrosu örgütlenmiştir; CHP birkaç milyon oyu sandıktan çıkaran en eski elgal örgüttür. CHP'nin, en yeni ve en dinamik Genel Sekreteri büyük bir iyi dilek ve sâf inançla şöyle diyor:

«Esnaf ve Sanatkâr) kendisi doğrudan doğruya pazarlıyacak bir şekilde örgütlenmelidir. Bir yandan da esnaf ve sanatkâr, o malı aracısız bir şekilde alabilecek örgütlenmiye gitmelidir. Böylelikle, üreticilerin yapacakları örgütlerle, satıcıların, esnafın, sanatkârların kuracağı örgüt, aracısız olarak bir araya gelebilmelidir. O zaman esnaf, hem üretici payı artacak, hem de halk daha ucuza mal alacaktır.» (a.y.)

Sermayeci Fil önünde: Üretmencik Karıncasının Örgütü

Bu «Örgüt» anlayışı nedir? Avrupalının «Küçükburjuva» dediği «esnaf ve sanatkâr» insancıkların beşyüz, beşbin yıllar yılı boyuna özlediği, ha ulaştım sandığı ânda çöl serâbı gibi avuçları içinden ebediyen kaçırdığı: «Küçük Üretmen Cenneti»dir.

Cennet'i kim sevmez? Gelin görün ki, Antika Toplumda 6500 yıl Tefeci-Bezirgân Sermaye, Modern Toplumda 500 yıldır Kapitalist Ekonomi, o «Üretmencik Cenneti»ni tâ temelinden yıktı durdu. Şimdi gerek Antika, gerek Modern Sermayeye «Aracı» demekle ne değiştirilebilir? Sayın Ecevit, kimi keskin «Sosyalist» lerimizin de özendikleri «Aracı» deyiminin patentine sahip çıkıyor:

«Çünkü Siyaset dilinde, Aracı terimini biz getirdik» (a.y.) diyor.

Bizimkilerin «işbirlikçi» lâflarına pek benziyen o term, ne yazık ki, yalın kafaları biraz daha bayağılaştırmıya itelemekten başka, hiç mi hiç bir şeycikleri beceremiyor. Adıyla sanıyla Finans-Kapital ve Tefeci-Bezirgân domuzuna örgütlenmiş önünde: Üretmencik örgütlenmesi, file karşı karasineğin vızıltısından öteye geçemez ve geçemiyor.

Esnaf: Çelişkiler Kumkuması

Pek Sevimli ve Sayın Ecevit'in «Sosyalist» alanlarında işi mi ne? B. Ecevit, Türkiye'de 4 milyon kadar saydığı Sanat Üretmenciklerinin sosyal ülküsüne tutkun bir politikacımızdır. Olumlu kökleri en az 500 yıl önce kurulmuş Ahi'lerdenberi, sanat üretmenciklerimiz yeniden Bâbil artığı Antika batakhğımıza gömülüp gitmiştir. Sırf o Bâbil artıklarını bataktan kurtarma çabaları, Ütopi de olsa, saygıya değebilir.

Bir ucu kasaba Manüfaktür'cüleri ile Finans-Kapital kapıkululluğuna zincirlerle bağlanan, öbür ucu topraksız köylünün yoksulluğu altına varan o binbir işkence basamaklı «Esnaf ve Sanatkârlar» kalabalığımızı ne küçümseme ve ne de büyümseme aklımızdan geçmemelidir. Resmi İstatistikler onları 4 milyon değil, o rakamın 10 da biri (400 bin) kadar ancak buluyor. Bu toptan mahkûm ve yürekten yangın dertli insanlarımızın, bağırınca, - hele bağırtılınca, - vâveylâları gökleri doldurabilir. Onlar, en ezik ve suspus günlerinde bile, bile, bütün «Millî inlitilerimiz» en yaygın ve ayaklandırıcı sızıltılar fışkırtırlar. Bunu hiç unutamayız.

Bununla birlikte, hepsinin «abası altında bir er» ne söz, bir «yüzlerce arslanı» yatan Esnaf ve Sanatkârlarımızın: kişi olarak çokluk görünen Kalabalıkları da, ajitasyon veya dilsiz dedikodu olarak pek etken sanılan Ağızkalabalıkları da, çifte ve çelişkili karakterlerin harman yeri olur.

Dünya ölçüsünde esnaf sanatkârlar: Finans-Kapitalin, Türkiye'de ise ayrıca tefeci Bezirgân Sermayenin de, günah çıkartma tekelliğini yapan bir şamar oğlanıdır. Pahalılığı önlemek şöyle dursun, arttırmak için kullanılan, ama kimsenin kendisini kullanamıyacağını, «Tam bağımsız Türkiye» olduğunu bol bol haykıran bir zavallılıktır.

Esnaf: İntihar Kompleksli Dağınıklık

Bin esnafın bir ayda yapamıyacağı üretimi bir günde çıkarıp piyasaya atan Büyük Sanayi önünde, maddece ve mâneviyatça: Yeldeğirmenlerine saldıran Donkişot'tan daha acıklı ve gülünç duruma düşer. Bu aşağılık duygusu yaratmış durumdan kendi başına kurtulamıyacağını sezdikçe, öbür uca kaçar. Öyle bir aşağılık kompleksine kapılır ki, Bâbil çağından örselene çürüye turşu küpüne dönmüş karanlık dükkâncığından ve hele kafacığından daha haklı ve güçlü hiç bir şeyin yeryüzüne gökten inemiyeceğini ölesiye savunur.

Böyle bir sosyal Kalabalığın ağızkalabalığı ile «Evrene düzen» vermiye kalkmak, yahut hiç değilse pahalılığı kaldırmayı ummak, ölü gözünden yaş beklenekten daha üzüntülü bir kuruntu olur. Türkiye'nin Tefeci - Bezirgân/ kanburu üstüne Finans-Kapital kanburu oturtulmuş «bozuk düzen»ini, düzeltmek «Esnaf ve Sanatkârlar»ın hiç bir zaman ciddiye almıyacakları, ancak vurgun kırıntıcıklarıyle İktidara av edilecekleri örgütlerinden beklemek: Bâbil Kulesi üzerine Firavunların Mezar-Ehramını oturtmıya çalışmak olur.

Çünkü esnafın kendisi «muhtac'ı himmet bir dede» ciktir. «Virân olası hânede evlâd'ü iyâl»: esnafın boynuna asılmış altı batmanlık lâledir. İlk fırsatta, Hacıağanın bir kuru «Aferin»ini kazanmak için, büyük Beyefendilerin bir yaş çıkar oltasına solungaçlarından takılın havada sallanmak için, göstermedik sâde suya heyecan ve kaypaklık bırakmaz. Neler «icat» etmez ki?

Ortanın Sola: Esnaflığa Bayılmamalı - Sosyalizme Ayılmalı

CHP belki Sol yoldan bir esnaf öncüsü olabilir. Eski günlerin «Büyük Efendi»leri CHP'liydiler. CHP uzun yıllar biricik «Devlet Partisi» oldu. O zaman «tas elinde, koz elinde» bulunduğu için

(Devamı 5. sayfada)

Yıllardır teşkilâtsız bırakılan küçük üretmenlerimiz politikacılar tarafından seçimden seçime böyle aldatılmıştır. Lİ. Paşa, halktan oy istiyor...

Nasıl derleniş?

Şu iki gerçeğe kuşku ile bakan her türlü yuvar ve eğilimlerle, temelde hiç bir zaman uzlaşılamayacaktır: Birincisi, işçi sınıfımızın objektif ve süpjektif olarak varlığında tereddüt içinde bulunanlar. İkincisi işçi sınıfı biliminin, yani, Marxist — Leninistçe düşünme ve kavramanın Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı öğrenmekle mümkün olabileceğinde; diğer değişiyle, tarihi materyalizmin somut gerçek olarak öğrenilebilmesinin, Türkiye'nin, tarihi maddesi içinde öğrenilip kavranabilmesiyle mümkün olabileceğinde en ufak bir tereddütte bulunanlar.

Şu temel sentezde birleşen her türlü yuvar ve eğilimlerle her zaman uzlaşabilecektir: İşçi sınıfı kitlesiyle işçi sınıfı bilimini bütünleştirme yolunda kaçınılmaz mayalama rollerinin bilinç ve pratiğinde gönüllü aday olan ve giderek işçi sınıfının savaş partisini yaratmak üzere, önce işçi sınıfından başlayarak, bütün halk yığınlarını derlerken; bizzat, bilimli ve bilinçli militan kadroları derleme ve merkezileştirme işinin, en azından bugün bir namus görevi haline geldiğine inananlar.

Başta sözünü ettiğimiz birinci olumsuzluğu, biraz açmak gerekir. Objektifliği içinde ele alınınca kuyrukçuluk ta özetlenen; sübjektifliği içinde ele alınınca ilkel — yuvar eylem tarzında özetlenen, içinde bulunduğumuz günün, devrimciler mahşeri, başsız, fakat baş arayan; örgütsüz fakat örgüt arayan, kitlelerin kendiliğinden gelme sınıfsal mücadelelerinden kesinkes kopuktur. Ve bunun bir sonucu olarak; bir taraftan yuvarlar mahşerimizin tarihi sınıfsal yapısı yüzünden, diğer taraftan uluslararası ve yerli finans — kapital akrebinin çeşitli kışkırtmalarıyla, sadece kitlelerden tecrit olunmakla kalınmamış, aynı zamanda kendi içimizde kendimiz tecrit edilmiş durumdayız. Hep biliniyor, bu tecrit oluşun birinci döneminde lâflı kalabalık hâkimdi. Bu ikinci döneminde silâhlı kalabalık hâkim hale gelmiştir.

Lâflar ve lâflara kılıf silâhları; silâhlar ve silâhlara kılıf lâflar ne diyorlar, ne istiyorlar? Bugün en azından yarım düzineyle sayılacak kadar yuvarcıklarımız var. Ve yarın ne yapılacaksa bunların hapsettikleri devrimci kollektif aksiyon potansiyeliyle yapılacaktır. Bütün gücümüz ve güçsüzlüğümüz burada düğümleniyor. Yuvarlarımızın güçlü yanı kollektif aksiyona hazır militan kadrolardır. Güçsüz yanı, kimi noktalarında somutlaşan kariyerizm ve avantürizmdir. Kariyerizmleri lâflarında, avantüryelikleri işlerine sergilenmektedir. Ve hepsinin de birleştikleri ortak nokta — çeşitli varyantlar göstermek üzere, — işçi sınıfımızın objektif veya sübjektif varlığına inançsızlıktır. Lâfları ortadadır. Hepsine de sıra sıra vurulacak. Vurulsun ki, bataklarında hapsettikleri militan güçler kafalarına ve yüreklerine dönsünler.

Gene başta sözünü ettiğimiz, ikinci olumsuzluğu çokça açmak gerek: işçi sınıfına şöyle veya böyle güvensizlik beyan edenlerden, işçi sınıfı biliminde inanç beklenebilir mi? İçten ve dıştan sessiz saldırı rezilliklerini reva gördükleri bir insanda somutlanmış ve toplumca beyinimiz olan düşüncenin ne söylediğini ve istediğini biliyorlar mı? Bilebiliyorlarsa açılsın, tartışılsın, birleşilsin Bilemiyorlarsa, öğrenilsin, öğrenilsin, öğrenilsin.. Bilip te susuyorlarsa, işçi sınıfına şimdiye kadar kül yutturmanın yolu bulunamamıştır. O, çok geçmeden düşmanlarını tesbit ve teşhir edecektir. Ve bataklık yaratıklarının bütün gayretlerine rağmen uyananlar olacak; ve uyananlar uyaracaktır.

Şu bilinmeli, bildirilmeli ki, artık bir kavşağa gelinmiş, durulmuştur. İşçi sınıfına, işçi sınıfı partisine, işçi sınıfının ve partisinin, bütün halkımızın örgütlü desteğiyle yurdumuzu ve ulusumuzu iç ve dış düşmanlarından kurtaracak ve yarınımızı kuracak yegâne güç olduğuna inananlar bir yana... eveleyenler, geveleyenler bir yana... Cehpe mi önce doğar, örgüt mü önce doğar.. yukarıdan aşağıya mı, aşağıdan yukarıya mı... Kırlardan şehirlere mi, şehirlerden kırlara mı... kadrolarımız işçilerden mi olsun, aydınlardan mı olsun.. eski sosyalistler mi sıkı, yeni sosyalistler mi... Yok sosyal emperyalizm mi, modern revizyonizm mi, Mao Zedung tebeşir çizgisi mi.... TİP'lilik mi, MDD'cilik mi... kurt masallarını erbabına bırakalım. İşe gelelim — iş bellidir: Proletaryanın çelik çekirdek partisini yaratmak için derlenmek! Nasıl Parti mi? Amerikayı yeniden keşfe kalkacak değiliz.. Nasıl derlenme mi? Teoride: Açıklama, birinci millî kurtuluşumuzun ateşi içinde yaratılmıştır. Sıkıysa koruşun, çürütün. Artık susus kumkuması söylenmiyecektir: Öyleyse, teorik sentezle merkezileşmekten kaytaranların dilinin altında bir bakla var.. Pratikte: bütün yuvarlar, başta işçi sınıfımız olmak üzere bütün yığınlarımızı derlerlerken, kendi aralarında başlıca militan kadrolarını derlemekte ve merkezileştirmekte hürdürler. Bu hürriyetlerini kullanmıyorlarsa göğüslerinin içinde taşıdıkları yürek değil, olsa olsa bir şalgamdır.

Çukurova Derleniş Komitesi

UYARIYI, UYARMAK

Sayın Mustafa Karacaoğlu ve Tahsin Saltık oğullarımız;

1/1/1971 günlü yazınızı beğenerek okudum. Eleştiricil'siniz.

1 — TÜRK» sözcüğünü, Türkiye'de yaşıyan her Yurddaşın «Nüfus kâğıdı»nda yazılı «Tabiiyyet» karşılığı, biraz da kimi alışkanlık olarak ara sıra kullanıyoruz. Yoksa elbet bir ırk ve etnik gruba ayrıcalık vermek düşünülemez. Netekim Türkiye'den başka yerlerde de «Türk» ler vardır, hattâ Türkiye'dekinden daha kalabalıktırlar.

2 — «KUVAYİMİLLİYE» sözü, «Halk Savaşı Plânları» ve «Anarşi Yok» metnlerinde: [Birinci Kurtuluş Savaşı'mızın kendi kendine aldığı ad'dır Onu, sözlük analmına bakıp değiştiremeyiz. Kaldı ki, 1919-23 yılları Türkiye'de egemen bir Yerli Finans-Kapital bulunmadığı için, Kuvayimilliyecilik deyimi Antiemperyalist savaşa pek te yanlış verilmiş bir ad sayılamaz.

Finans-Kapitale karşı savaş bir yol Halk dilinde «Kuvamilliyecilik» biçimiyle yaygınsa (ki öyledir) onu, halka İkinci Millî Kurtuluş Savaşı'nı daha iyi kavratmak için de kullanmak, bir gelenekten olumluca yararlanmaktır. Her kullanıldığı yerde şimdiki Finans-Kapitali kendi dışına ve karşısına atmış sayılır.

Öz bakımından Demokratik Devrim burjuvaları da kapladığı için «Millî» den başka bir şey olamaz. Kapitalizmde Sosyal Devrim: ne bir Parti, ne bir Sınıf ile olmaz Bütünü ile Milleti kaplamış bir bunalım ve çözüm'dür. Tabii, o bunalımın içine Finans-Kapital de, «ödemiyorum, yedemiyorum!» diyecek durumuyla katılır. Ama biri kalkar da: «Maden bunalıma kàtıldı, demek Finans-Kapital devrimden yararlanma!» derse, aşırıca Medrese (Skolâstik) kokan bir Sofizm (safsatacılık) yapmış olur. Çünkü, her bunalıma katılan sınıf ve zümre mutlak «Devrimci» olur demiye benzer bu. Finans-Kapital, katıldığı ve sürüklendiği bunalımda tehakkümünü yitireceği için «Karşı-Devrimci» olur. Ama Devrimde olur bu...

Bir sözün görünüşüne aldanmamak Diyalektik Maddeci Metot ve Mantığın alfabesidir. Her sözcüğün kabuğu içinde, hangi olaycığın yattığını bulmalıdır.

3 — UYARMAKÇIN» metninde 1-34 kez eleştirdiğiniz «Millet» sözcüğü için de anlatılmak istenen olaycık önemlidir. Sizin de pek güzel işaret ettiğiniz gibi, o metnde Millet: «terimsel» değil, «deyimsel» anlamına kullanılmıştır. Hiç bir Ağa'nın bulunmadığı Halk kalabalığı içinden biri kalkar ötekilere: «Hey! Millet» diye bağırırsa, bundan: «İçinizde Finans Ağası da var» anlamı çıkarılır mı?

Popüler (Halk diline yaygın) Millet deyimini, daha kolay anlaşılmak için, (bilimsel terminolojideki yerini bilmek ve dozunu kaçırmamak şartıyla) ara sıra kullanmak olağandır. Küçükburjuvazi olağanüstü Millet antuzyazmlıdır. «Uyarmakçın»: yöneticisiyle, yığınıyla küçükburjuva sansasyonelliği (duygusallığı) kaçınılmaz olan TİP'lilere arasıra daha «etken» ve daha «anlıyabilecekleri» dille yazılmak istenmiştir.

Gene de «dozun kaçırıldığı» kanısında iseniz «Halkın sözü, Halkın sözüdür» der, uyarınıza teşekkür eder, yanlışlarımızı düzeltmiye çalışırız.

Bir yan kalıyor. Eleştiri, Osmanlı Tiyatrosundaki ünlü: «Külâhın sûreti» mi diyelim, yoksa «Külâhın siyreti»mi tartışmalarıyla gülünçlüğe düşmemeli. Ne dersek diyelim: demekle kalmıyalım. Tek tek sözcükler üzerindeki duygululuğunuzu acep, okuduğunuz metnlerdeki AKSİYON (eylem) önerileri, düşünce ve davranış problemleri üzerinde de gösteriyor musunuz? Yalnız, kâğıt üstünde, yahut ahbap çavuşlar arasında, sâde suya duygululuktan reçetecilik peçetecilikten söz etmiyorum. Halk yığınları içinde serinkanlı, tutarlı ve sürekli örgütcül düşünce ve davranışlardan ne haber?

Canlı çabalarınızı o yönde yoğunlaştırsanız çok sevinirim.

Gözlerinizden öperim. Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Sosyalist
DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ

Sahibi ve Başyazarı: Dr. Hikmet Kıvılcımlı
Sorumlu Yazı işleri Müdürü: Hidayet Kaya
İdare Yeri: Lâleli Cad. Çelikpalas Apt. 1/3 - İST.
Ankara Bürosu: Sümer Sokak, Venüs Apt.
Daire 13 Demirtepe — Ankara
Abone şartları: Yıllık: 50 TL.
6 Aylık: 25 TL.
3 Aylık: 12,5 TL.
Baskı: Vatan Matbaası

Tarihsel maddecilik yayınları

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
BİLİMSEL SOSYALİZMİN DOĞUŞU
Marx — Engels Çağı 8 T.L.

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
OPORTÜNİZM NEDİR?
7.5 T.L.

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
HALK SAVAŞININ PLÂNLARI
7.5 T.L.

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
DEVRİM ZORLAMASI
DEMOKRATİK ZORTLAMA
7.5 T.L.

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
ANARŞİ YOK, BÜYÜK DERLENİŞ
100 Kuruş

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
UYARMAK İÇİN UYANMALI
UYANMAK İÇİN UYARMALI
5 T.L.

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
MARKS ve ENGELS (Hayatları)
4 T.L.

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
TOPLUM BİÇİMLERİNİN GELİŞİMİ
(Tarih tezi)

İSTEME ADRESİ: Lâleli Cad. Çelik Palas Ap.
No: 1/3 — İSTANBUL
Genel Dağıtım: SEDA — İstanbul